

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE MAATSCHAPPIJ EN FINANCIËN VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 2 juli 2025

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond, welkom bij de Commissie M&F van deze 2 juli 2025. Aanwezig voor Larens Behoud zijn Thijmen Jacobse en Karel Loeff, voor de VVD komt zo meteen Stef Merckx, maar is wel aanwezig al Erik Koldenhof, D66 wordt vertegenwoordigd door Ellen van Dorst, Liberaal Laren door Evert De Jong, Groen Laren door Andreas Grunwald en Ben Wiechers-Schreur, het CDA door Jolanda Graafsma en Jan-Huug Lobregt en vanuit het college zijn de wethouders Jan van Midden en Flip de Groot aanwezig, samen met de gemeentesecretaris Petra Zwanikken. Afwezig van Larens Behoud, Bas Holshuijsen, en van de nieuwe partij, De Larense Vrouwen Partij, Désirée Niekus. En de voorzitter van deze vergadering is ook niet aanwezig, dat is Erwin Van den Berg en daarom mag ik hem vervangen, mijn naam is Eric Hurink. Jim Juffermans is ook niet aanwezig, klopt. Als u zo meteen het woord wilt hebben, doe dat dan via de voorzitter, s.v.p. Dan weten de luisteraars thuis ook wie er aan het woord is en dat maakt het allemaal wat duidelijker. En dan gaan we over naar de vaststelling van de lijst van adviezen en conclusies van ... Nee, we beginnen eerst even met de agenda. Natuurlijk. Agendapunt 1. De Kadernota staat op de lijst, maar die wordt alleen maar, die wordt behandeld komende woensdag. Hij staat op deze agenda in verband met het feit dat insprekers zich konden aandienen, maar die hebben zich niet gedaan. Dus dat agendapunt vervalt hierbij. En de heer Merckx is ook aanwezig. Mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Ja, misschien kort, ik wil het toch graag naar het presidium van augustus vast op de agenda meenemen dat dit agendapunt elk jaar standaard voorkomt. Maar ik heb een half jaar geleden al gezegd, als je dit wil dat er ook echt insprekers zijn, dan moet je het ook leuk maken en dan moet je het op tijd doen en dan moet je het begrijpelijk maken. En ik heb niet het idee dat burgers nu überhaupt weten wat hier op de agenda staat en ze weten dus ook niet waar ze over moeten inspreken. Dus mijn vraag is nu al aan de griffie om te agenderen voor onze presidiumvergadering van september hoe wij volgend jaar kunnen zorgen dat rond dit agendapunt er wel insprekers zijn?

De voorzitter: Prima. Verder nog mensen die op- of aanmerkingen hebben? De heer De Jong van Liberaal Laren.

De heer De Jong: Ja, de Kadernota staat niet ter bespreking vandaag, maar er komen wel miljoenenverliezen uit. We hebben kort, een aantal maanden geleden of een half jaar geleden bezuinigingsmaatregelen besproken, maar die zijn niet verwerkt. Dus ik neem, ik vraag me af of we deze Kadernota volgende week wel moeten bespreken? Of dat er niet eerst, want er is tijd genoeg geweest, om bezuinigingsmaatregelen door te voeren, waardoor we wel een sluitende begroting kunnen aanleveren aan de provincie. Dus ik vraag me af waarom we dat niet gedaan hebben? Waarom we niet een sluitende begroting gemaakt hebben? Want we hebben allerlei bezuinigingsdingen besproken met elkaar, staan er dus niet in. Waarom is dat? Want ja, zitten we dat voor niets te doen? We moeten toch een besluit, konden een sluitende begroting aanleveren en we doen het dus niet. Dus dat is mijn vraag, heeft het nog wel zin om dit volgende week te doen of komt er een ander die wel sluit?

De voorzitter: Willen de andere commissieleden hierop reageren? Jan-Huug Lobregt.

De heer Lobregt: Nou ja, hoe heet het, inhoudelijk kan ik me op zich best vinden. Maar ik heb begrepen dat dit de Kadernota is en dat de begroting daarna nog komt en dat het daar dan wel in verwerkt wordt. Dus ik ben het met u eens, in deze Kadernota staat helemaal niks, om het heel oneerbiedig te zeggen. Maar we wachten volgens mij gewoon de begroting af die komt.

De voorzitter: Oké. Nog meer mensen die willen reageren? Nee?

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies vergadering commissie M&F d.d. 4 en 18 juni 2025

De voorzitter: Dan gaan we door met het vaststellen van de lijst van adviezen en de conclusies van de vergadering van de Commissie M&F de datum 4 en 18 juni 2025. Heeft iemand op- of aanmerkingen? Nee?

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar de mededelingen. Heeft iemand vanuit de commissie een mededeling? Mevrouw Ellen Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Mijn excuses. Ja, ik had inderdaad een mededeling. Ik zat even te kijken naar mijn aantekeningen, ik moet het uit mijn hoofd doen. Maakt niet uit. Ik wilde meegeven dat ik vorig, dat ik gister meegereden heb met de politie en dat was heel erg, niet alleen leuk, maar ook erg leerzaam. Het was een dag met zoals zij noemen drie prio's en dat is iets wat we waarschijnlijk niet kennen. Dat zijn drie oproepen waar echt ook de, sorry, ik hoor hiernaast praten, ik was even afgeleid, waar de sirene en de lichten bij gaan. Dus dat was zeker bijzonder. Een verwarde man met bull-dog die agressief was, er was een auto in de brand geraakt, er was een dame die verward over de A27 zou lopen. Ja, dat was wel, nou, dat vond ik, dan zie je hoe actief de politie moet zijn in onze omgeving. Ik heb ook geleerd dat we twee auto's rijden er continu 24/7 door onze dorpen Laren, Blaricum en Huizen heen. Daarnaast is er altijd nog een back-up van een auto die voor de hele regio, de regio is dan Hilversum en Wijdmeren, Gooise Meren erbij. Het was echt leuk en ik denk, ik wil toch oproepen dat iedereen daar misschien eens een keer aan mee kan doen. Want ook de politie zelf vond het heel erg interessant dat ook eens een keer iemand waar ze wat grotere afstand mee hebben mee in aanraking komen en daar ook eens aan kunnen vertellen wat er allemaal binnen hun scope gebeurt. Bijvoorbeeld wat ook heel opvallend was, dat ze erg alert zijn op kleine details. Scootertjes worden op dit moment gestolen. We hebben vier scootertjes aangehouden, waarvan inderdaad twee rijders geen rijbewijs hebben. Nou, dat is natuurlijk een verschrikking, want als zij een ongeluk voor oorzaken, dan is de ellende niet te overzien met jongens van 16 jaar. Het mooie daarachter is dat ook de politie dan ook de ouders ook verwittigd, telefonisch of netjes langsgaat. Ik denk, nou, dat wil ik toch even meegeven. Dank u wel, voorzitter.

De heer Grunwald: Voorzitter, mag ik daar even op reageren?

De voorzitter: Natuurlijk, mijnheer Grunwald.

De heer Grunwald: Volgens mij zijn dit geen mededelingen, maar ik denk dat mevrouw Brakel daar goed aan doet om dan een terugblik op te laten agenderen bij de griffie. Dan kan er uitgebreid bij stilgestaan worden. Maar ja, mededelingen zijn toch echt van korte aard. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, daar ga ik nog even een schepje bovenop doen. Ik heb in de vorige raadsperiode een nachtdienst meegemaakt en dat raad ik je ook aan. Zijn er mededelingen vanuit het college? De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, ik heb één mededeling. Even inhakend op zeg maar de vragen die net ontstonden naar aanleiding van de Kadernota. Die volgende week inderdaad behandeld wordt en de opmerking die de heer Lobregt maakte als het gaat om bezuiniging. We hebben inderdaad afgesproken dat we in de begroting de bezuinigingen zullen meenemen, dus op dat moment gaan we met elkaar bespreken wat we kunnen doen. Vooral ook omdat we ook gezegd hebben, laten we eerst ook even de resultaten van de meicirculaire afwachten. En die hebben we inmiddels. En dan heb ik goed nieuws, de meicirculaire betekent voor ons dat we voor 2026 bijna 1,6 miljoen extra krijgen. Waardoor in 2026 een tekort als we kijken naar de Kadernota zoals die nu ligt zo'n 71 duizend euro is. Voor 2027 komen we ... Of, ja, een tekort van 71 duizend. Voor 2027 156 duizend en 2028 en 2029 buigt het om en zijn er verscheiden positieve resultaten. Gisteren hebben we daar in het college het stuk vastgesteld. De rib daarover, de meicirculaire, dus die komt al naar u toe of is inmiddels in uw bezit. Dus dat is gewoon goed nieuws, dus dat betekent eigenlijk dat de bezuinigingsopdracht wat minder zwaar wordt. Maar ik wil wel nadrukkelijk daarmee aan de slag gaan om ook voor de toekomst uiteindelijk ook aan de veilige kant te zitten als het gaat om ontwikkelingen, met name vanuit de Rijksoverheid.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Midden. Mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter. Afgelopen week had ik een MRA-vergadering en mevrouw Van Dorst had een verslag van de raadstafel met daarin een betoog over het betrekken van de raadstafel op een bepaalde manier bij de voortgang. Nou, onder meer ik, maar ook anderen hebben dat ondersteunt. Dus ik vermoed dat dat bij de volgende raadstafel het bestuur daar nog op terugkomt en ik vermoed op een positieve manier. Dank u wel.

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: En dan komen we bij de meldingen van de portefeuillehouders inzake de gemeenschappelijke regelingen. En dan kijk ik beide heren aan. De heer De Groot.

De heer De Groot: Mijnheer Van Midden heeft geen gemeenschappelijke regeling. O ja, als bestuur nu.

De voorzitter: Jawel.

De heer De Groot: Ja. Nee, maar goed, sinds kort wel dus dat geeft een nieuwe dimensie aan deze vergadering. Ik heb wat vergaderingen voor de boeg op het fysieke domein en daar geef ik volgende week nog wel wat reflectie op. En dan ook na de vergadering die daarop komen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Mag ik nog heel even vragen aan wethouder Van Midden. U ging zo snel. Wat zei u voor 2026 het resultaat van de meicirculaire? Dat miste ik.

De heer Van Midden: Als ik kijk naar het structureel begrote saldo wat we in de Kadernota op hebben genomen, ze hebben op basis van de ingediende ontwikkelingen, dan was er een tekort van 1,6 miljoen. Waar de heer De Jong aan refereerde. Vanuit de meicirculaire krijgen we in 2026 zo'n 1,6 miljoen extra en dat betekent voor 2026 een tekort van 71 duizend, zoals we het hier hebben, voor 2027 156, in 2028 een heel bescheiden positief resultaat, in 2029 is het 3,5 ton ongeveer.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel. Ik kon mijn oren niet geloven.

De heer Van Midden: Ik eerlijk zeg ook niet, maar het is toch waar.

De voorzitter: Dan sluiten we agendapunt 4.

5. Kadernota 2026-2029

De voorzitter: En gaan we naar agendapunt 5. Maar dat slaan we dus over, want daar gaan we het komende woensdag over hebben.

6. Jaarrekening 2024

De voorzitter: Dus komen we bij agendapunt 6, de jaarrekening 2024, de conceptjaarrekening 2024. Daarvoor aanwezig zijn de accountant Dirk Kuperus en een assistent. Ik ben helaas je naam even kwijt. En is er Rachel Santvliet als adviseur planning van de BEL en control Combinatie. En dan, o, Saskia Somai zie ik, is dat. Oké. We gaan beginnen met de heer Loeff en hij was, we krijgen een toelichting van hem namens de auditcommissie.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, dank u wel. Nou, normaal niet mijn commissie, maar vanavond komt het mooi uit. Wij hadden inderdaad vorige week op 24 juni op Sint Jan de audit- en riskcommissie bij elkaar. Daar zijn normaal van elke fractie leden aanwezig, maar helaas waren er een aantal leden afwezig om verschillende redenen. Dus wij waren aanwezig met mevrouw Van Dorst van D66, de heer Merckx van de VVD en ondergetekende en de verschillende medewerkers vanuit de gemeente, de wethouder, gemeentesecretaris en de controller vanuit de BEL en de assistent-accountant moet ik zeggen. Ja, precies. Het was op zich een hele goede bijeenkomst waarbij we eigenlijk concludeerden, en ik ga het maar gewoon zo samenvatten, dat we inhoudelijk niet zoveel opmerkingen hadden over de jaarrekening en ook de uitkomsten daarvan. Er zaten een aantal onzekerheden nog in die dreigden boven een bepaald bedrag te komen, waardoor de goedkeurende verklaring mogelijk onder druk zou komen te staan. We hebben het eigenlijk die avond vooral gehad over, hoe zijn nou de controles tot stand gekomen? Er is inmiddels een wisseling geweest binnen het accountantskantoor van de accountant, daarom ook de nieuwe accountant hier aan tafel. En onze zorg die ging met name over, en die werd ook gedeeld door de wethouder, over het feit of er wel op tijd een goedkeurende verklaring kan worden gegeven. Daar is deze vergadering ook heel belangrijk voor. Maar wij hebben eigenlijk in de audit- en riskcommissie daar behoorlijk onze zorg ook over geuit. Want als wij niet een goedkeurende verklaring hebben tijdens een behandeling volgende week, dan heeft een behandeling geen zin, dan komen de provinciale goedkeuringen in het geding, dan zitten wij als raad met een andere planning en dan maken wij in ieder geval geen goede beurt naar buiten toe. We hebben het een beetje gehad over de rekening, hoe dat nou tot stand is gekomen. Voor de ene jaarrekening van de BEL Combinatie is dat makkelijker dan voor de gemeentelijke jaarrekening. Daar is het een en ander heen en weer gegaan als het gaat over vraagstellingen en antwoorden. Maar wat wij vooral constateerden was dat er ook heel veel nieuwe,

ja, eigenlijk nieuwe zaken aan de orde kwamen die door de vorige accountant niet als een probleem waren gezien of als een vraag waren gesteld, maar nu als vraag naar boven kwamen, naar voren kwamen en dan ook weer beantwoord moesten worden. Nou, dat kan, want iedereen heeft natuurlijk een nieuwe en een verse blik, dat is mogelijk. Maar goed, het moet wel in redelijkheid zijn, zodat we ook in onze planning uitkomen. Dus vandaar dat de assistent-accountant met een boodschap eigenlijk naar, moet ik even uw naam, de accountant is gegaan. En wij hopen dat daar voldoende correcties en aanvullingen en beantwoording van vragen uitgekomen zijn, zodat we hier ook een complete jaarrekening kunnen behandelen die zo min mogelijk afwijkingen geeft ten opzichte van wat hier gepresenteerd ligt. Dat was eigenlijk de strekking van de avond. En verder zijn er natuurlijk een aantal detailvragen gesteld ook over de samenwerking met Huizen waar het gaat over controles binnen het sociaal domein. Goede aandachtspunten. We hebben het ook niet politiek gemaakt, we hebben het ook niet over de Kadernota gehad. Dat is iets wat we echt en public volgende week gaan bespreken. Dus daar hadden we geen vragen over, maar over het proces van de jaarrekening. Sowieso complimenten naar hoe het gaat. Ook naar de controller van de BEL, want we hebben de indruk dat daar ten opzichte van de vorige jaren echt heel veel stappen zijn gemaakt. Nou, niet alleen de indruk, we weten dat nu ook als audit- en riskcommissie. Dus dat compliment willen we heel graag geven. En ja, we zijn zeer benieuwd of dat in een goedkeurende verklaring mag resulteren. Dat was hem in het kort, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loeff. Dan gaan we naar de wethouder, de penningmeester van Laren, de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank u wel, mijnheer Loeff, voor de terugkoppeling van de bespreking in de auditcommissie. Ik denk dat het inderdaad een goede weergave is van wat we toen besproken hebben. Waar ik even kort op in zou gaan is het proces waar we nu in zitten. En dan zal zo direct de accountant aangeven waar we op dit moment nog mee bezig zijn, ook in de aanloop naar uiteindelijk de definitieve vaststelling van de jaarrekening volgende week. We hebben inderdaad in de auditcommissie de conceptjaarrekening besproken zoals die er nu ligt. En dat is eigenlijk hetzelfde concept zoals het vanavond ook voorligt. Dus in die zin is het nog geen definitieve jaarrekening. Wij hebben over de voortgang van het proces u inmiddels een rib gestuurd waarin we aangegeven hebben wat op dit moment de status is in het proces. Wat we nu zien is dat alle benodigde gegevens beschikbaar zijn en overgedragen zijn aan de accountant. Wel is gebleken dat nog enkele antwoorden en onderbouwingen die door ons zijn aangeleverd nog verder onderzocht worden door de accountant, zodat alles ... Daar wordt op dit moment hard aan gewerkt zodat alles tijdig kan worden afgerond. Op dit moment is eigenlijk de afrondende controle nog steeds gaande heen en dat betreft met name SiSa balansposities, zoals we dat uitgelegd hebben, ook ter onderbouwing van onze onderhoudsvoorzieningen. En de financiële activa. Dat betekent ook dat er misschien nog wat correcties kunnen komen op het resultaat zoals het nu ligt. We hebben in ieder geval van de accountant de garantie gekregen dat er volgende week dinsdag de definitieve jaarrekening ligt met ook de accountantsverklaring. En dat we ook volgende week woensdag die definitieve jaarrekening in de raad kunnen bespreken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de accountant, Dirk Kuperus. Goedenavond. Aan de rechterkant van het kastje zit een knop. Als u die indrukt en dan aan de voorzijde.

De heer Kuperus: Ik heb hem gevonden. Goedenavond, allemaal. Ja, mijn naam is Dirk Kuperus. Een aantal heb ik ontmoet in voorgaande sessies. Ik ben uw nieuwe accountant van hetzelfde kantoor, van Eshuis. Ik ga even iets toelichten over hoe dit proces is gelopen en inderdaad wat onze bevindingen tot nu toe zijn. Ik kan

grotendeels aansluiten bij mijn voorgangers. Even als het gaat om mijn assistent aan mijn rechterzijde, dat is mevrouw Ranjani Makka. Zij is een hele goede assistent. Sterker nog, ze is de manager op de opdracht. Ze doet heel veel werkzaamheden voor mij en voor u als gemeente. Overigens, als het gaat om de auditcommissie, daar kon ik zelf niet bij zijn vorige week op 24 juni vanwege persoonlijke omstandigheden. Dus Ranjani heeft de honneurs waargenomen. Die zou er trouwens sowieso bij zijn. Ik kon daar helaas niet bij zijn, maar ik heb begrepen, het was inderdaad een goede bespreking. Zoals dat weergegeven is door de heer Loeff is dat ook juist om die onderwerpen met elkaar te bespreken. Inderdaad het te hebben over de voortgang, te hebben over de inhoud en eventuele knelpunten. Laat ik ermee beginnen dat we inderdaad minder ver zijn dan we graag hadden willen zijn, want we hadden graag u een definitief rapport willen presenteren, althans een definitief concept. Dat ligt er nog niet. Het rapport wat u heeft gezien, dat is inderdaad het rapport wat besproken is in de auditcommissie. Daar staan veel openstaande punten nog in. Natuurlijk, al die openstaande punten die staan niet meer in die zin open. Er is best een hele hoop gebeurd in de tussenliggende periode. En dat moet ook, want we hebben met elkaar gesproken over dit proces, de voortgang daarvan en ook het risico van het eventueel niet halen van uw bestuurlijke trajecten. En dan gaat het met name om het traject van volgende week als de jaarrekening wordt vastgesteld. Nou, de wethouder gaf het net al aan, we hebben met elkaar gesproken over, wat betekent dat dan volgende week? Kunnen wij een verklaring verstrekken? Wat is de strekking ook van die verklaring? We hebben een proces met elkaar afgesproken en het proces dat is natuurlijk het gevolg geweest van het proces daarvoor, namelijk het opstellen en het controleren van de jaarrekening. En als je dan dingen met elkaar tegenkomt en het zit tegen, dan moet je een vervolgproces afspreken. Nou, daar hebben we hele concrete afspraken over gemaakt van, wanneer worden de bevindingen door ons gedeeld? Wanneer worden de correcties in de jaarrekening verwerkt? Wanneer kunnen wij dat toetsen en wanneer ligt er dan ook vervolgens een verklaring van de accountant? Nou, zoals de wethouder al aangeeft, dat ligt er volgende week. De bevindingen zijn gedeeld met de organisatie. Daar wordt op dit moment ook naar gekeken. Dat wordt uiteindelijk teruggekoppeld naar ons en leidt tot een correctie eventueel in de jaarrekening. Dat is de fase waarin we zitten. Nogmaals, we hadden verder willen zijn. Dit is voer tot evaluatie ook tussen de organisatie en ons, dat gaan we zeker doen, zodat het proces volgend jaar soepeler verloopt. Maar dit is de stand van zaken. Ja, ik denk als je het hebt over het proces, ik wil niet op dit moment niet al te veel ingaan op de bevindingen zoals in het rapport staan. Want die staan voor een groot deel nog open, de organisatie is daarmee bezig. Zegt u van, ik wil toch graag op bepaalde punten nog even een toelichting, geef dat vooral aan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuperus. Dan zijn we toegekomen aan de eerste termijn. Wie willen allemaal het woord? Dan beginnen we een keer in het midden op de tafel bij u aan de rechterzijde bij de heer De Jong van Liberaal Laren.

De heer De Jong: Ja, ook wij waren nu weer aardig verrast dat het cijferwerk niet af is. Ik heb 35 jaar jaarrekeningen met accountants doorgesproken. Ik zorgde altijd dat alles op orde was en dat er vrijwel nooit een aanpassing nodig was. En dan spreek ik over de maand februari dat alles al klaar was. En nu maak ik in deze organisatie dus mee dat vorig jaar er dingen niet op orde waren. En we hadden ervan uit mogen gaan dat een organisatie alles wat de accountant nodig heeft, dat dat al van tevoren met de accountant besproken is. En dat dat ook opgeleverd wordt als de accountant komt en dat die daarna niet nog een keer met extra vragen hoeft te komen. Dus ja, ik ... Mijn jarenlange ervaring zegt mij, dit geeft mij absoluut geen goed gevoel. En ik denk dat dat volgend jaar echt anders moet. Dat gewoon echt alles opgeleverd en klaar is en dat de accountant dat er voorgesproken is en dat alle punten die aangeleverd moeten worden, dat die er gewoon

zijn. Ik was ontslagen als ik dat niet gedaan had in het bedrijfsleven en ik heb ook bij overheidsorganisaties gezeten waar het ook veel sneller ging. Dus ja, ik hoop dat dat gaat verbeteren. Ik kwam vorig jaar na de begrotingsbespreking thuis, want toen bij de begrotingsbespreking zat die uitvoeringsinformatie erbij. Ik kwam heel blij thuis, want ik zei tegen mijn vrouw, nou, de wethouder vertelde mij dat volgend jaar bij de jaarrekening, dat dan wel de uitvoeringsinformatie erbij zit. En nu kwam ik weer thuis van, ja, de BEL zegt, die uitvoeringsinformatie is er niet. Nou, ik weet dat er nog een persoon is die het kan en dan moet gewoon door de wethouder opdracht gegeven worden dat die organisatie dat oplevert. Want hoe kan ik anders, hoe kunnen wij hier de zaak controleren als we niet cijferwerk hebben? Ik kan gewoon nu niet mijn controles doen. Het is zinloos dat wij hier dan als raad bijeen zijn. Dan kun je net zo goed de raad opheffen, want het heeft geen zin als de informatie, onze controlerende taak, als we die gewoon niet kunnen uitoefenen. Dus ik kwam thuis nu weer en ik zeg van, ja, dit wordt nu toch weer opnieuw ...

De voorzitter: Mijnheer De Jong, u heeft een interruptie. Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Sorry. Ik denk van, ja, ik moet toch even het opnemen. U was er bij de afgelopen vergadering niet bij. En wat we heel duidelijk begrepen hebben, en dat vond ik echt bewonderenswaardig, dat is wat de accountant zegt, ik ga nu ook kijken op een andere manier, waardoor er andere vragen worden gesteld. Ik heb zelfs een opmerking gemaakt dat ik het heel mooi vond dat ook de accountant kijkt naar hoe worden de gelden precies besteed binnen het sociaal domein? Nou, dat is heel belangrijk, ben ik erg blij mee, dat daar ook naar gekeken wordt en dat kost tijd. Dus dat is niet meteen aan onze administratie of BEL te wijten, dat is een andere normering wat we echt geaccepteerd hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer De Jong.

De heer De Jong: Nou, dit heeft volgens mij geen invloed op mijn verhaal, omdat dit weer een heel ander verhaal is. En ik kwam nu weer thuis en ik zeg, nou, het wordt weer niet. Ja, maar je hebt toch vorig jaar gezegd dat het beloofd was? Dat kon ze zich herinneren van, ja, het zou opgeleverd worden. Ja, jongens, wie stuurt nu die BEL aan? Bepaalt de BEL wat er gebeurt of stuurt de wethouder aan en zorgt de wethouder dat de raad zijn werk kan doen? Zo kan het niet. Er worden dingen beloofd en nu ineens omdat de BEL het niet kan, komt het niet. Ja, dat kan gewoon niet. Ja, verder inhoudelijk. Ja, ik ga pas inhoudelijk kijken als ik de definitieve cijfers heb. Ik had nog wel één vraag van, de aanpassingen die nu komen, gaan die straks ook invloed hebben op de cijfers van 2025? En uiteindelijk die aanpassingen gaan die mogelijk ook nog aanpassingen vereisen in de begroting voor 2026? Want als er nu aanpassingen komen, die zitten nu nog nergens in, dus gaat dat nog invloed op de toekomst hebben? Dat zou ik heel graag willen weten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het CDA, de heer Lobregt.

De heer Lobregt: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Nou, ik heb kennelijk een nieuwe trend in deze commissie veroorzaakt, want iedereen zijn vrouw wordt er nu bij gehaald. Ja, die van mij komt iedere vergadering eigenlijk wel terug. Ze wordt morgen overigens 50, dus ja, dus we hebben morgen feest in Huizen in huize Lobregt. Mijn vrouw is ook financieel en ik ben actuaar, dus u begrijpt, het dak gaat eraf morgen. Ja, als ik u even gewoon inhoudelijk naar de jaarrekening kijk dan sluit ik helemaal aan bij mijnheer Loeff, het ziet er allemaal keurig uit. Ik had ook het idee dat we nu wat verder waren dan vorig jaar met de jaarrekening. Ik zie mijnheer Van midden nu knikken. Dus ik krijg daar dan ook graag nog wel even een toelichting op hoe dat nu precies zit, ook met alle zaken die zojuist genoemd werden? Waar ik me toch even over verbaas is dat er

nog kennelijk allerlei zaken vanuit de accountantscontrole openstaan. Ik hoor graag even of dat dan zeg maar technische zaken zijn? U heeft het erover dat we volgende week dan een verklaring krijgen. Wat voor verklaring is dat dan? Is dat dan een goedkeurende verklaring of een verklaring met beperking of weet u dat nog niet? Dan wordt er, maar dat hoor ik dan van horen zeggen, dat er op een andere manier nu gekeken wordt naar de jaarrekening. Nou, dat vind ik toch raar als dat zo gezegd wordt. U bent van hetzelfde kantoor en hoe zou er dan van vorig jaar op dit jaar op een andere manier gekeken worden naar een jaarrekening? Zijn er dan kennelijk verrassingen, heeft u niet goed gecommuniceerd waar dan precies naar gekeken wordt? Een andere vraag is, wat voor soort bevindingen zijn er dan? En hoe kunnen we dat dan het komend jaar voorkomen en wat moet de BEL-organisatie of de gemeente Laren dan doen om ervoor te zorgen dat we dit voorkomen en dat we volgend jaar wel tijdig klaar zijn? En dat we, nou ja, ik weet niet of er verrassingen waren, maar dat hoor ik dan ook even graag van u. Waar u dan eventueel verrast bent en of dat de oplevering gewoon niet goed is, dus ik hoor daar graag nog even wat meer toelichting op van u of van mevrouw Makka. Ja, de verklaring heb ik gevraagd. Dan als laatste even voor deze eerste termijn, dat is toch een stokpaardje van mij inmiddels. In een oplegbrief staat er weer, duurzaamheid niet van toepassing. En dan staat er op pagina 11 een overzichtje en dan staat bij punt 9, milieu en duurzaamheid. Dus ja, ik ga ervan uit dat duurzaamheid wel van toepassing is? Nou, de andere, dit zijn met name accounting technische punten, de andere punten bewaar ik nog even voor de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lobregt. Dan gaan we kijken naar de VVD. Wie wil het woord? De heer Merckx.

De heer Merckx: Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben de stukken bestudeerd. Wij vonden wel dat dat kon, want er stond voldoende in. 230 pagina's is denk ik voldoende om te kunnen bestuderen, dus toch maar doorgegaan. Waar het mee begint bij ons is allereerst te zeggen dat we blij zijn dat we het tot een verliesje van 90 duizend hebben kunnen beperken. En er zijn natuurlijk verscheidene zaken die daaraan ten grondslag liggen, waarbij het denk ik belangrijk is om te zien dat we wederom een dotatie doen aan het pensioenpotje voor de collegeleden. Daar gaat 340 duizend euro in, zodat in de toekomst ook zij nog kunnen blijven genieten van de inzet die ze hebben gedaan. Dus dat is dat. Als we dat niet hadden gehad, dan was het natuurlijk een beter resultaat geweest. En er is ook nog eens een keer 92 duizend euro extra aan rente uitgegeven, omdat er wat meer kasgeld gefinancierd en nodig was. Maar dat even terzijde. Dus we zijn uitgekomen op een tonnetje. Mag het een onsje meer of minder zijn, krijg je dan het idee. Maar ik heb in het algemeen het idee dat het meeste is gedaan zoals het moest. Maar we beginnen even met iets anders en dat is eigenlijk dat de hele stoplichtexercitie, de groene, gele en rode bolletjes waar ze verschijnen, dat het allemaal hartstikke mooi is. Maar het zijn allemaal prachtige intenties en het zijn intenties die eigenlijk niet op een meetbare manier worden neergeschreven, het is niet op een smart wijze. En dat is nu denk ik wel de derde, de vierde keer dat we dit noemen. Dus we zouden toch wel graag zien dat die doelstellingen op een manier worden geformuleerd dat ze smart zijn, meetbaar en tijdig. En dat het over een jaar gaat waarin het geld wordt geïnvesteerd, zodat we ook kunnen zien, wat is er met de financiën gedaan? En ik denk dat dat voor de inwoners van Laren die uiteindelijk dit allemaal mogelijk maken met hun hard verdiende inkomen, dat ze ook kunnen zien waar dan precies dat aan wordt uitgegeven. Dus het is een jaarrekening, maar ik denk dat we het ook, en dat is even ten aanzien van het eerdere punt van de heer Loeff deze avond, dat als we inspraak willen en dat we bewoners erbij willen betrekken, dat we ook die jaarrekening moeten kunnen laten zien wat er daadwerkelijk met hun geld gebeurt. En dan heb ik een typefout gemaakt, want hier staat een groot verzoek aan het college, maar dat is natuurlijk een groot verzoek aan het college om die doelstellingen inzichtbaar te

maken. Dan willen we even, ik ga in de eerste termijn dan toch maar vol erop met alle vragen die we met de fractie bedacht hebbe. Want dan kan het college dan tenminste ook in eerste en tweede termijn daar wat mee doen. De tevredenheidsmeting in het punt 2.2.1. Wat is tevredenheid, wat is het streefgetal? En wat was de uitkomst in 2024 en op welke punten zal het college dan verbetering uit gaan voeren? Pagina 19, wat is de visie, daar staat iets over het gebruik van AI en ChatGPT. Wat is de visie van het college over het gebruik van AI, ChatGPT, met name ook in de Microsoft 365 omgeving met Copilot, wat voor effect gaat dat hebben op de organisatie? In pagina 26 daar wordt genoemd een extra opleidingsbudget voor lokale oefeningen. Daar is geen gebruik van gemaakt. Zorgelijk of niet? En waarom is dat niet gebruikt in 2024 en gaat dat dus wel gebeuren in 2025? We weten dat veiligheid enorm belangrijk is in allerlei omstandigheden, dus graag van het college daar een uitleg over. Een ander ding dat ook met veiligheid te maken heeft is Bibob. Er wordt gesteld dat er een aanscherping plaats zou vinden, maar daar is achtergebleven in de aanscherping. Waarom is dit eigenlijk niet gebeurd en is dit niet voldoende aangepakt? Wat wordt daarvan gedaan? Even iets anders, puntje 3.4.1, over de marktverordening die zou worden geactualiseerd, waarom is dit helaas niet gebeurd en is dit ook eveneens het geval dan in Blaricum en Eemnes? Zitten die op dezelfde marktverordening zoals wij dat hebben? Dan heb ik, ja, ik kan, het blijft lastig voor een bankier, plus en min, dat weten we allemaal. Maar pagina 28 raak ik ook de weg kwijt met lastig en voor- en nadeel. Min is positief, maar de lasten en dus een nadeel. Ik ben ... Ik denk dat ik het toch af en toe wel begrijp, maar ik heb medelijden met de burgers die dit proberen te volgen. Pagina 13, groen beleidsplan, er zijn vier projecten benoemd. Zijn die slechts benoemd of zijn ze ook daadwerkelijk uitgevoerd? Misschien is mijn tekstverklaring niet helemaal goed geweest, dan heb ik dat gemist, maar dat zou misschien wel fijn zijn. Pagina 40 gaat het volgens de minister van de Fabertjeskrant over hoeveel geld dat gemeenten hebben gehad, ontvangen voor de Oekraïners? Moet dat worden ... Hoeft niet terug te worden betaald, maar Laren stort dat blijkbaar wel terug. Waarom, horen we dan graag? Op pagina 47 hebben we het over het jongerenwerk. De Stichting Reindert dat die is ingezet om tot zeg maar een bepaalde situatie even onder controle te brengen. Waarom is daar een extern bureau ingezet als daarna wordt gezegd dat er een verdubbeling investering in het jeugdwerk is, jeugd- en jongerenwerk is gedaan? Waarom is dat niet meteen gedaan? En wat zijn de problemen geweest? Er was sprake van incidenten die sterk verminderd zijn, wat waren die incidenten? En dat is ook weer het stukje veiligheid waar we even naar moeten kijken dan. Wat natuurlijk wel ook aardig is, is dan dat op pagina 42 hebben we het over diverse vormen van onderwijs, waarbij ook waterdrinkles wordt aangeboden. Ik neem aan dat die eenmalig is geweest of zo en dat iedereen een flesje kreeg. Maar het is ... Is dat ... Of is het daadwerkelijk zo dat het een eenmalige actie is geweest? En zo niet, hoeveel zijn we daar ... Hebben we daar toevallig ook een projectleider voor aangesteld? Hoeveel geld is daarmee bemoeid geweest? Een stukje verderop op pagina 48 gaat het over de Rijksoverheid die structureel zal investeren in jeugdzorg en de gemeenten moeten stevige teams inrichten en moeten dat gaan vormgeven. Maar, en de gemeenten zijn natuurlijk dan weer vanzelf verantwoordelijk voor de inrichting en dan komt het woord, en de bekostiging. Dus hoe is dit in Laren ingericht en hoeveel middelen heeft het Rijk hiervoor beschikbaar gesteld? En lopen we daarmee in de pas of lopen we uit de pas daarmee? Op pagina 49 hebben we het over de Participatiewet, per 1 januari moeten de werkcentra actief zijn. Maar hoever is Laren hiermee? Is dit op goede zet? En daarnaast wat veel belangrijker is, hoe verhoudt zich dit met de situatie bij Tomin? We weten dat de wethouder daar heel hard aan werkt om de boel in de lucht te houden daar op de een of andere wijze. Maar als we hier nu zelf werkcentra in moeten gaan richten, gaat dat dan niet ten koste van Tomin? Op pagina 50 wordt bij de Wmo gesproken van successen en behaalde doelen, maar wat waren die doelen en hoe is dat succes dan gemeten? Daar hetzelfde gaan we het hebben over de aanpak van dakloosheid. Maar hoeveel daklozen zijn er in Laren en hoeveel geld is daarmee bemoeid geweest? We hebben het op pagina 53 over een begrotingswijziging met

een verhoging in 2024, om vervolgens op een lager bedrag uit te komen. Dat zit allemaal in het sociaal domein, dus we gaan van 11 miljoen naar 12 miljoen en komen uiteindelijk terug op 10 miljoen. Dat is toch wel allemaal heel bijzonder. Dan hebben we het ... Dan zijn we inmiddels op pagina 65 uitgekomen, waarbij natuurlijk het prachtige project van Laren Regenklaar is genoemd en waarbij wij, zoals we al eerder hebben aangegeven in een andere vergadering, erg blij zijn met de herinrichting van De Brink en de Coeswaerde. Maar we zien ook wel graag uit naar een evaluatie van het Regenklaar programma. Jammer om te zien, zojuist kwam het woord duurzaam al even ter sprake. In pagina 66 gaat het over klimaatbeleid en wederom uitgestelde investering. Waarom lukt het maar niet om dat voor elkaar te krijgen? Op pagina 87 op punt 10.1.2 hebben we het over het economische profiel van de gemeente en die economische kansen te versterken. Daar wordt gesproken over een economische kansentafel denk ik. Heeft die tafelbijeenkomst reeds plaatsgevonden en zo ja, wat zijn dan de uitkomsten van dit tafeloverleg? Tafeltje Dekje. Dan hebben we nog een beetje dubieuze debiteuren zo hier en daar in de gemeente Laren zichtbaar. Dan wordt er maar liefst even 110 duizend euro afgeboekt. Toch jammer als je net 90 verlies hebt gedraaid. Wat zijn dit voor debiteuren? Waar komen die mensen vandaan? Et cetera. Dan hebben we gezien dat er voor 43 duizend euro aan marktgelden is opgehaald, oftewel zo'n duizend euro in de week. Ik weet niet of dat kostendekkend is of mogen we daar meer voor vragen, gezien de inzet van mensen en middelen? Het lijkt een beetje aan de goedkope kant eerlijk gezegd. Dan hebben we nog op pagina 79 een kwijtschelding. Daar is maar liefst 30 duizend extra kwijtgescholden, dus waarom wordt er sowieso voor 80 duizend euro aan gemeentebelastingen weg gescholden? Ook weer net over het randje waarom we dan negatief zijn. Ik ga even kijken naar mijn collega. Ik denk dat ik het meeste gehad heb, maar ik weet dat ik er ook een paar heb laten zitten. Tweede ronde. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ik heb medelijden met de heer Van Midden. Heeft u het allemaal mee kunnen schrijven, mijnheer Van Midden? Of moet ik even vragen of de heer Merckx het lijstje aan u wil geven?

De heer Van Midden: Voorzitter, ik heb meegeschreven en mijnheer Merckx zal zeker antwoord krijgen op zijn vragen. Alleen de vraag is wel of die ze nu krijgt of misschien in een later stadium. Want ik moet zeggen dat het wel heel gedetailleerd is. Maar we gaan ons best doen in de eerste termijn.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar D66, mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Ik ben sprakeloos, ik heb er niets aan toe te voegen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de andere kant van de tafel. Wie wil het woord van Larens Behoud? De heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, dank u, voorzitter. Ja, vanuit audit en risk hebben we een aantal vragen gesteld en het sluit helemaal aan bij wat de heer Lobregt ook noemt. Eigenlijk een paar vragen over de af te sluiten kredieten. Want er worden een aantal zaken hier aangegeven, nu valt mijn computer uit, die worden vooruitgeschoven. Kan ik dat zien als een onderbesteding? Moet je dat zo zien? Want, en is dat dan, ja, in lijn met wat bij meer gemeenten het geval is? Komt dat echt door capaciteitsgebrek of komt dat door andere oorzaken? Want het betreft toch een bedrag van een paar miljoen waardoor we nu heel gunstig uitkomen. En wat is de verwachting voor de komende jaren als we misschien meer mensen aannemen en wel inlopen? En ik had ook een vraag bij de cijfers, want er staat bij een aantal projecten, gereed, nou, dat is dan of dit jaar of volgend jaar. Speeltuinruimteplan zou gereed zijn in 2025, terwijl we in de jaarrekening zien 2033. Dus het bedrag van

169 duizend euro wordt naar onze mening uitgesmeerd over veel meer jaar dan hier in het staatje staat. En de meest opvallende vonden we nog wel de openbare verlichting van een miljoen, uitgaven 0, realisatie 19 duizend euro en nog een miljoen te gaan en dat moet dan volgend jaar klaar zijn. Terwijl daar staat, we doen het in drie jaar. En als ik rondkijk op straat dan denk ik, nou, volgens mij is er amper een lantarenpaal vervangen. En we hebben die duurzaamheidsambitie, dus hoe gaan we in drie jaar het complete net vervangen voor dat bedrag wat we beschikbaar hebben gesteld? Ik rijm de cijfers niet met de feiten en ik snap ook niet de ambitie die we hebben en hoe gaat dat? Dus deze pakken we er eigenlijk maar eens uit om te vragen van, kunt u deze cijfers rijmen met onze ambitie en wat gaat er dan volgend jaar gebeuren? Zien we dan 40 duizend euro en ja, iets van verlichting terug? En zien we dit over tien jaar terug? Of gaat er nu opeens een enorme inhaalslag volgend jaar plaatsvinden? Dat is eigenlijk over deze zaken. En voor de rest geen vragen over de jaarrekening, omdat we vinden dat het inderdaad heel inzichtelijk is opgeschreven allemaal. Ook met juist van, ja, wat er wel en niet gebeurt. We zien dat er gewoon heel veel is gebeurd voor de budgetten die beschikbaar zijn gesteld. Maar goed dat er nog een aantal kritische vragen ook vanuit de zijde van de VVD komen ter beantwoording. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan we naar Groen Laren.

De heer Loeff: O, excuus, ik heb er nog één vergeten. En dat is eigenlijk de vraag over btw-risico's. Want we zien in een aantal stukken staat er ook in, een aantal onderdelen over btw. Goois Natuurreservaat is een voordeel vanwege btw-verrekening. Ik snap hem niet helemaal, maar daar wordt wel iets over gezegd van, er is te weinig afgedragen, want we hebben dan een voordeel, want er komt btw terug. Zoiets. Maar we lezen ook in de krant dat in de regio er een groot probleem is met de Belastingdienst met btw, et cetera. Hoe moeten wij de jaarrekening zien? Het is eigenlijk meer een vraag voor de accountant in het kader van mogelijke btw-problematieken die wel of niet zullen opduiken? Het Goois Natuurreservaat is dan een leuk positief voorbeeldje, maar ik kan me voorstellen dat er nog negatieve dingen uitkomen. En daar zijn we benieuwd naar hoe dat in deze jaarrekening al dan niet bij de verklaring aan de orde komt? Dat was hem.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we nu wel naar Groen Laren, de heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het te laat beschikbaar komen van stukken voor dit soort financiële besprekingen. Ja, dat is een nare denk ik folklore, dus ik denk dat het een beetje ijdele hoop is om te denken dat het volgend jaar beter is. Want elk jaar wordt beloofd dat het volgend jaar beter is en dat is niet zo. Dus dat is een beetje een ritueel geworden. Maar desalniettemin hopen wij daarop dat het volgend jaar dan toch een keertje lukt, want we blijven optimistisch uiteraard. Dan de jaarrekening an sich, ja, helder. Maar wij zien ook wel heel veel overschrijdingen op de verschillende programma's. Gelukkig zijn er ook wat meevallertjes, dus het resultaat komt dan op dat kleine tonnetje uit, die 90 duizend euro. Maar we hebben wel de vraag ook naar budget en begrotingsdiscipline van, hoe zit dat? Meer ook natuurlijk weer dit jaar een aantal begrotingswijzigingen goedgekeurd zijn. Dus dat maakt het alles bij elkaar een beetje moeilijk om te kijken van, ja, hoe loopt dat nou? Kunnen we nou ergens van uitgaan of moeten we altijd maar afwachten van wat de dag brengt? Nou ja, voor het overige inhoudelijk zijn de nodige vragen gesteld. Dus ik hoef ze niet twee keer te stellen, want u gaat toch maar één keer beantwoorden. Ik heb wel één puntje dat ik er uitlicht, dat is een beetje zijdelings aan de orde gekomen en dat staat ook in het raadsvoorstel. Daar staat toch in, aan de raad wordt voorgelegd om voor 2024 geen budgetoverhevelingen toe te kennen, mits noodzakelijk geacht. Na afronding van de accountantscontrole ontvangt de raad het verslag van de bevindingen en de controleverklaring. Eventuele correcties die voortvloeien uit de accountantscontrole zullen aangepast worden

in de definitieve jaarstukken. Nou ja, wie het snapt, snapt het. Ik niet zo goed. Maar wat ik denk eruit op te maken is in ieder geval van, in het licht van de toch behoorlijke tekorten die we dus de komende jaren kunnen tegemoetzien, wordt eigenlijk wel gedacht om die budgetoverhevelingen niet te doen. Want dan blijft het resultaat gewoon keurig bij de 90 duizend. Als je die budgetoverhevelingen toch nog doet, dan komt het dus op een veel hoger bedrag uit uiteindelijk. En dat is natuurlijk die discussie die we elk jaar voeren. Dat is in het verleden ook eigenlijk schering en inslag geweest dat een resultaat gepresenteerd werd en vervolgens bleken dus allerhande activiteiten niet uitgevoerd. Dat geld daarvoor moest naderhand dan nog weer naar het volgende jaar doorgeschoven worden en dan was het resultaat dus eigenlijk niet dat wat we gezien hebben. Ja, en dan gaat het met name ook om dat stukje van de klimaatcenten laat ik maar zeggen. Dat zijn geoormerkte bedragen. Hoe moet ik dat dan zien? Nu zijn we weer gered bij de klok, saven by the bell eigenlijk. Daar komt dan de meicirculaire in aangewaaid en dat geeft dan weer opluchting. Gelukkig maar, denk ik. Stel dat het eens een keertje een jaartje niet zo zou zijn, wat dan? Blijft dat nu overeind of wat is de bedoeling hiervan? Ik begrijp het eigenlijk niet zo goed met welk doel dit hierin is opgenomen en of dat overeind blijft tegen het licht van de meicirculaire? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de heer Van Midden. Denkt u dat het gaat lukken?

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, gaat wel lukken denk ik. Ik moet even alles op een rijtje zetten en met name even kijken wie wat doet. Maar ik ga gewoon beginnen en kijken waar ik ergens terechtkom. En wat ik zeg u, er zal in ieder geval antwoord komen op alle vragen die er zijn. En of het nu is of later, maar het komt er. Allereerst naar Liberaal Laren, de heer De Jong die is verrast doordat het cijferwerk niet af is. En ja, eigenlijk bevestigt hij het chagrijn dat we eigenlijk met zijn allen hebben over het hele proces. Daar wil ik ook geen doekjes om winden. We vinden het gewoon allemaal heel vervelend dat er nog geen volledige jaarrekening klaarligt. Ik ga u ook niet concreet beterschap beloven. Ik hoop wel dat het volgend jaar beter wordt. Het ziet er wel naar uit, maar ik ga nu niks meer beloven. Want anders sta ik volgend jaar, ja, ik wil niet zeggen dat ik voor gek sta, maar dan zit ik in dezelfde situatie en dat is gewoon niet prettig. Dus in die zin deel ik gewoon uw chagrijn. Voor wat betreft de uitvoeringsinformatie, daar bent u ook chagrijnig over. Ja, ik kan me niet herinneren dat ik een toezegging gedaan heb dat het bij de jaarrekening zou zijn. Ik heb vorig jaar uitgelegd dat er eigenlijk maar één raadslid is in de drie gemeenten die waarde hecht aan de uitvoeringsinformatie en dat bent u. U bent eigenlijk de enige klant. Ik heb ook gezegd dat uiteindelijk de bedoeling van de jaarrekening is dat de raad vanuit zijn kaderstellende positie kijkt van, nou, wat hebben we ooit afgesproken als het gaat om doelstellingen die we willen bereiken? Welke middelen hebben we daarvoor ter beschikking gesteld, financiële middelen? En wat is uiteindelijk het resultaat daarvan? Zeg maar alle onderliggende, ja, noem het even boekhoudkundige boekingen en dat soort dingen, dat is in dat kader wat minder relevant. Ik heb ook eens tegen de heer De Jong gezegd van, ondanks het feit dat die uitvoeringsinformatie nu niet in een boekwerkje komt, is die informatie uiteraard wel beschikbaar. Dus als hij hele specifieke informatie wil hebben, kan kunnen we dat, als hij daar gericht naar vraagt, ook opleveren. En bovendien een heel groot deel van wat de heer De Jong doet als raadslid is ook het werk wat eindelijk een accountant doet. Dus in die zin is, mijnheer De Jong, de accountant uw hele grote vriend. Dus ik zou die ook met name aanklappen als het gaat om specifieke dingen.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Jong.

De heer De Jong: Ja, ik kijk er toch met een ander oog naar. Ik kijk naar allerlei projecten, ik kijk naar allerlei indelingen. En ik kijk hier niet boekhoudkundig of weet ik veel, ik kijk gewoon per afdeling, waar zitten gekke

dingen? En alleen door het cijferwerk, ik ben een financiële man, u bent het niet. Dus ja, nou ja, dit is corporate governance day, mijnheer. Dus hij heeft niet volgens mij altijd jaarrekeningen gemaakt en dat soort dingen. Ik kijk gewoon naar dingen uit vakkundig oogpunt en daar maak ik dan een mooi verhaal door wat hier uitermate gewaardeerd wordt. En wat ik gewoon niet kan maken, omdat ik een heel andere manier, ik kijk niet naar de cijfers, maar ik kijk wat er gebeurd is. Ik kijk niet naar cijfers. Ik gebruik cijfers om een verhaal te houden en inhoudelijk te kijken en dat kan alleen maar daarmee. Maar dat begrijpen alleen maar mensen die dat ook kunnen. Dus ik vind dat gewoon heel vervelend.

De voorzitter: De heer Van Midden zei al, de accountant is uw grootste vriend.

De heer De Jong: Ik wil geen vragen stellen, want ik wil gewoon die informatie. En daarop kan ik, dan hoeft ik ook geen vragen, omdat ik precies weet hoe alles in elkaar zit. Dus daarna hoeft ik ook geen vragen. Maar ik heb gewoon het gehele overzicht nodig om het in een inhoudelijk verhaal te kunnen overzetten. En zonder dat, kijk, allerlei detailleringen ...

De voorzitter: Nou komt er een interruptie op een interruptie. Mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, ik wil graag aan mijnheer De Jong vragen, ik begrijp hem nu niet? U mist cijfers. U zegt, ik ben een financiële man. Vervolgens zegt u, ik kijk niet naar cijfers, ik kijk naar wat er gebeurd is. Dat staat uitgebreid in deze jaarrekening. En vervolgens zegt u, dat kan niet. Legt u mij eens uit als het in de jaarrekening staat omschreven wat er wel en niet is gebeurd en er staat een bedrag bij, wat u dan mist? Ik snap het niet.

De heer De Jong: Kijk, er staat nu dus, in dat verhaal wordt dat ... Je hebt een oorspronkelijke begroting en een aangepaste en daar worden dan wat kleine vergelijkingen gemaakt, maar dat zijn maar wat vergelijkingen. Maar ik kijk gewoon naar het begin, en dat staat hier dus ook, ik kijk naar het jaar daarvoor, ik kijk dan wat het jaar daarvoor gebeurd is en ik kijk wat er nu werkelijk het jaar daarop gebeurt. Dus ik kijk naar verhoudingen en ontwikkelingen en dat kan alleen maar met cijfers. Dat kan niet anders.

De voorzitter: Oké. We gaan weer verder met de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ondanks het feit dat de heer De Jong mij met zoveel woorden voor een onbenul uitmaakt, ga ik toch verder met het beantwoorden van de vragen. Mijnheer De Jong vraagt ook, als we verder inhoudelijk kijken en er misschien correcties komen, of het uiteindelijk ook invloed zal hebben op de cijfers van 2025? Nou, dat is nog maar te bezien. Ik kan me wel voorstellen dat het bij sommige dingen misschien effect heeft op 2025. Maar dat zullen we, als dat het geval is, meenemen in de zomernota. Dan kom ik bij het CDA. Allereerst mijnheer Lobregt, van harte gefeliciteerd met de 50-jarige verjaardag van uw vrouw. Groot feest, de vlag hangt uit. Heel goed. U zegt ook, merkt op van, nou, het ziet er keurig uit, had het idee dat we verder waren. U wil graag een toelichting op hoe dat zit en welke zaken met name vanuit controle openstaan en vooral de technische zaken? Ik denk dat het goed is om dat even aan de accountant te geven, om daar een toelichting op te geven. U geeft ook aan dat wij aangeven in het voorstel dat duurzaamheid niet van toepassing is, terwijl er op pagina 11 wel aan milieu en duurzaamheid aandacht besteed wordt, dus het is wel van toepassing. Ik ga u toezeggen dat we voortaan hier veel kritischer op zullen zijn als het gaat om het thema duurzaamheid ook in de voorstellen die we doen. De VVD is allereerst blij met een verlies van 90 duizend euro. Merkt op dat het wel jammer is dat een dotatie aan het pensioen van het

college, pensioenpot van de collegeleden gedaan wordt, een extra dotatie. Ja, uiteindelijk verdienen ex-collegeleden ook een pensioen in mijn beleving. Die hebben zich toch een aantal jaren met hart en ziel ingezet voor de gemeente en het mag dan ook beloond worden. Die extra dotatie heeft vooral te maken met een wijziging in de rekenrente. Die is van iets van 3,1 procent naar 2 komma nog wat gegaan waardoor die extra dotatie gekomen is. Ik ben ook altijd verrast, maar goed, ik ben nog van de oude stempel, mijnheer Lobregt. Ik ben nog van de 4 procent rekenrente en het rendement T, maar dat bestaat tegenwoordig niet meer. Dus in die zin is de verrassing voor mij net zo groot. De heer Lobregt weet waar ik het over heb. De heer Merckx merkt op dat er 92 duizend extra rente aan kasgeld is betaald. Dat klopt, dat is ook duur geld. Dus ik wil daar zelf ook wat kritischer op zijn en kijken hoe we kasgeldleningen nu eerder kunnen omzetten in middellange termijn leningen, wat uiteindelijk veel goedkopere leningen zijn. Uiteindelijk moeten we dat ook volgens de BBV. Als een kasgeldlening langer dan een jaar loopt, dan moet het uiteindelijk omgezet worden in een middellange termijn lening. Nou, die stoplichten, mooi en prachtige intenties, niet op merkbare manier opgeschreven. Meer smart. Ja, de beschrijving zoals ze nu staan zijn de oorspronkelijke beschrijvingen uit de begroting van 2025. Ik kan mij voorstellen dat inderdaad de heer Merckx vindt dat sommigen niet smart genoeg zijn. Laten we dit vooral meenemen ook in de begroting van 2026 om te kijken hoe we dat nog scherper kunnen kijken. Want ik ben het helemaal met hem eens dat we dit gewoon op een goede manier ook meetbaar moeten maken. Nou, dan kom ik met alle wat meer detailvragen. Ja, de tevredenheidsmeting als het gaat om tevredenheid van onze inwoners denk ik waar u aan refereert. Wat is het streefgetal? Ja, u heeft onlangs de rapportage gehad van, waar staat je gemeente? En daar staat volgens mij al die informatie in. Dus ik kijk even naar achter naar de gemeentesecretaris, maar als ik daarnaar verwijs dan is volgens mij de heer Merckx volledig bediend als het gaat om deze vraag. Ja. Met ook de betekenis van het geheel, fluistert de heer De Groot in. Pagina 19, de visie op gebruik van AI. Ja, nou, op dit moment hebben wij in ieder geval bij mijn weten nog geen duidelijke visie op AI. Uiteindelijk is AI natuurlijk wel iets waar we hoop ik in de toekomst gebruik van kunnen maken. Ik weet dat in het kader van of binnen de VNG ik dacht in Eindhoven een pilot gedraaid wordt van, hoe kunnen nou gemeenten uiteindelijk AI inzetten om uiteindelijk beter, effectiever, sneller te kunnen werken? Dus ik neem aan dat op het moment dat de uitkomsten van die pilot bekend zijn, dat wij ook als gemeente Laren of als BEL-gemeenten daar uiteindelijk ook ons profijt van kunnen hebben. Pagina 23, het extra opleidingsbudget voor de lokale oefeningen, niet gebruikt, wel in 2025. Ja, daar kan ik eigenlijk heel weinig over zeggen waarom het niet gebruikt is. Ik kan het alleen maar constateren. Dus als u zegt van, joh, ik vind het toch een belangrijke vraag om uiteindelijk ook mijn akkoord op de jaarrekening te kunnen geven, dan gaan we dat uitzoeken. De Bibob, de aanscherping, wordt niet voldoende aangepakt. Dat is wel. We hebben onlangs een nieuwe Bibob-verordening vastgesteld. Die gaat binnenkort ook met de raden gedeeld en besproken worden. Dus u wordt in die zin op uw wenken bediend. De marktverordening, die is inderdaad niet geactualiseerd. Ik wil dat eigenlijk meenemen in het geheel van alle precario en de precarioverordening. Dus ik ga daarmee aan de slag. Alleen het is in 2024 nog niet gebeurd en met 2025 gaan we daarmee aan de slag, omdat mijn beeld ook is dat we wat geld letterlijk op straat laten liggen. Dus daar kom ik op terug. Pagina 28, bent u de weg kwijt als het gaat met de lasten en nadelen en de plussen en minnen? Ik weet eigenlijk niet goed hoe ik u op dit moment dan wel de juiste weg kan wijzen? Of is dit alleen even een of zeg maar, is dit een statement om aan te geven dat het toch lastig is om dat allemaal te lezen? En als dat zo is, dan kan ik dat alleen bevestigen, want vaak moet je even goed lezen ook om te kijken wat de bedoeling is. Het groenbeleidsplan vier projecten benoemen, ook daadwerkelijk uitgevoerd. Die gaan nog uitgevoerd worden. Binnenkort krijgt u een raadsinformatiebrief met het hele uitvoeringsprogramma van het groenbeleidsplan waarin we ook aangeven welke plannen we op welk moment gaan doen en welke middelen daar uiteindelijk ook vereist zijn. Een van de projecten die we daarin oppakken is onder andere de bestrijding

van de Japanse duizendknoop, die ook onderdeel is van een van die projecten. Pagina 40, het geldt dat de gemeenten hebben gehad voor Oekraïners. U heeft het idee dat wij dat terugbetalen. Dat doen we niet. Zoals u weet doet Blaricum voor ons de opvang van Oekraïners, dus de gelden die wij binnenkrijgen die gaan uiteindelijk zeg maar in de pot richting Blaricum als aandeel zeg maar in de kosten die gemaakt worden voor de opvang van de Oekraïners voor zowel Blaricum als Laren, die we dan uiteindelijk gemeenschappelijk doen. U ziet ook dat het per saldo zeg maar gelijk is, zeg maar de inkomsten en de uitgaven. Dan heeft u wat vragen over de Stichting Reindert en die laat ik graag door mijn collega Flip De Groot beantwoorden. Als het gaat, u vraagt van, nou, wat zijn de problemen en waarom wordt dan zo'n stichting ingehuurd? En wat is uiteindelijk daar zeg maar het resultaat van? Maar daar kan de heer De Groot het beste wat over zeggen.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Ja, met uw welnemen, voorzitter. Er komt een heel rijtje die zeg maar op mijn domein zijn, dus misschien is het handig dat ik die dan in volgorde doe.

De heer Van Midden: O, dat is helemaal goed, collega.

De voorzitter: Prima.

De heer De Groot: Ja, Stichting Reinders. Wij huren niet in als wij voldoende schaal hebben om het zelf te doen en de kennis aan boord hebben. De kwestie waarvoor zij ingehuurd zijn is, u herinnert zich misschien nog wel een steekincident wat plaatsgevonden heeft waar mensen van College De Brink bij betrokken waren. En dat legt ook iets bloot van spanningen daar op College De Brink. En wij hebben gemeend dat het nodig is om met specialistische kennis te zien wat daar gebeurt, in kaart te brengen wie daar zeg maar risicofactoren zijn en of de veiligheidsprotocollen en dat soort dingen op orde zijn? Nou, daar heeft Stichting Reinders uitstekend werk verricht. Er is een grote stabilisatie opgetreden. Er zijn een aantal kids die toch wel heel erg lastig waren, die hebben een stevig arrangement aan de broek gekregen, zal ik maar zeggen. En dat betekent ook dat de rust op die school wedergekeerd is en dat die protocollen ook nageleefd worden. En dat we dat natuurlijk ook weer moeten onderhouden. Want ja, je hebt steeds weer nieuwe generaties mensen en ook nieuwe docenten, et cetera. Maar al met al, heel veel specialistische kennis, heeft fantastisch werk geleverd. Ik ben er erg blij mee. Ik denk dat we daar als samenleving blij mee mogen zijn. Van een andere orde is waterdrinkles. Ik snap dat u daar later antwoord op krijgt. En dan komt u op een vraag die ik heel goed kan plaatsen. We hebben de nieuwe Jeugdwet in 2025. Dat betekent ook dat je je daarop moet voorbereiden. Dat is afgelopen jaar gebeurd. Dat betekent ook dat de inrichting heeft plaatsgevonden. U snapt met nieuwe taken dat het vaak nog wel lastig is van het Rijk daar voldoende geld bij te krijgen. Dat is een van de onderwerpen die ook bij de VNG aangekaart is met het Rijk. Maar wij proberen dat zo effectief en efficiënt mogelijk te doen en we zien ook daar voortgang in. Ik ben nog niet helemaal tevreden moet ik u eerlijk zeggen. Maar je komt ergens vandaan, je werkt ergens naartoe en die stappen die we maken die zijn wat mij betreft betekenisvol. En ja, met de, u herinnert zich, u had het ook over smart maken, u herinnert zich ook dat de visie op het sociaal domein hier vastgesteld is met een ... Mijnheer Merckx, bent u erbij? Met een uitgebreid stelsel van KPI's. En uiteraard wordt daar ook aan gewerkt om die KPI's op te leveren en ook zo langzamerhand die begrotingsteksten daar naartoe te werken. Dat betekent ook dat ook ik vind waar dat smart smarter kan ik dat graag zie gebeuren. Maar dat ook een proces is wat niet, moet ik ook eerlijkheidshalve zeggen, niet in één jaar gebeurd is. Dat betekent ook alle rapportagetechnieken en u moet er rekening mee houden dat we ook te maken hebben gewoon met wettelijke taken en die hebben we gewoon uit te voeren. En dan gaat het er

alleen om dat we het rechtmatig en doelmatig doen. En dat geldt ook voor uw vraag over de Wmo. We hebben daarin ook zeg maar daar die wettelijke taak. Aan de andere kant proberen we daarin erop te sturen dat we mensen zo veel mogelijk conform onze visie in staat stellen nog zo lang mogelijk dingen zelf te doen. En daar waar het echt niet kan of waar extra echt hulp van ons nodig is, dat te leveren. Ja, de werkcentra, de regionale werkcentra. Dat is ook een nieuwe wet die zeg maar regio's verplicht om met werkgevers, werknemers en de overheden om een werkcentrum in te richten. Zeker bedoeld om te zorgen dat zowel opleiding als van werk naar werk en ook als grote werkgevers zich op verschillende plekken bevinden die participatie goed kunnen laten verlopen. Dus dat het makkelijker wordt om mensen te vinden en ook gemeentes te verbinden. We zitten in de laatste fase om dat in te richten. We zien dat we eigenlijk klaar zijn, alleen over een bepaalde governanceregeling zijn we nog niet uit. Daar ligt een van de partijen, heeft daar nog wat moeite mee. We hopen dat dat binnenkort opgelost is en dan gaat het van start. En dat betekent dus ook dat we hopelijk daarmee met deze tripartiete samenwerking ook naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt in de regio kunnen. Daar is het eigenlijk voor bedoeld. Tomin. Tomin is natuurlijk een van de aanbieders op het gebied van de Participatiewet. Eentje waar wij toevallig dan ook de aandeelhouder van zijn als het gaat over de BV. En, nou ja, goed, ik heb al bij dat gedeelte we volop bezig zijn om te kijken wat we daarmee moeten doen, maar daar ging uw vraag ook overigens niet over. Even kijken. Ja, Wmo-doel daar heb ik al wat over gezegd. Daklozen in Laren. Nou, we hebben de cijfers gezien ook van de provincie handhavingenplan, dat we toch een behoorlijk percentage mensen hebben met behoorlijke psychische problemen. We zien weinig dakloosheid hier in Laren, maar dat wil niet zeggen dat er daklozen uit Laren nergens zijn. En als die er zijn, dan zitten die voornamelijk in Hilversum. En dat betekent ook dat wij een regionale taak op dat gebied hebben en die we ook met de gemeentes met elkaar op ons nemen en dat is een wettelijke taak. Dan ben ik er even doorheen. Maar misschien kan ik ook meteen even de SPUK die ook op de tabel staat meenemen en het economische profiel. SPUK is enige jaren geleden verleend met de bedoeling om zeg maar een transitievisie warmte te maken. Op dat moment was dat te vroeg, om verschillende redenen. Eén, omdat wil je goed met de warmtetransitie verder gaan, dan moet het isolatieniveau op een hoger niveau liggen. Twee, op dat moment was er nog sprake van dat we mogelijkerwijs met '...', wie kent die naam nog, aan de slag kunnen gaan met boringen en dat we mogelijkerwijs met warmtenet aan de gang zouden gaan. Dat ziet er op het ogenblik totaal anders uit zeg ik maar vooruitlopend op de warmtevisie waar we dit jaar mee aan de gang gaan. En dat betekent ook dat we dat geld nodig hebben en ook dit jaar beginnen te besteden om die warmtetransitie daadwerkelijk vorm te geven. En dan op de schaal van Laren, dat betekent ook kijken naar de geografische locatie die we hebben. Mijnheer Koldenhof heeft daar vorige keer er ook iets over gezegd. We hebben natuurlijk aan de ene kant villa's en dat soort dingen waar je een een-op-een oplossing zoekt, maar je hebt aan de andere kant ook wijken, dichte bebouwing waar je kijkt naar andere oplossingen. Al is het maar om te voorkomen dat die wijken onleefbaar worden, omdat iedereen zijn warmtepomp op de gevel heeft gemonteerd. Dat helpt niet heel erg, terwijl je het ook beter dan misschien collectief kunt oplossen. Dat komt er allemaal aan. Dan de thematafel economie. Ja, mijnheer Merckx, u heeft zelf een aantal mooie vragen gesteld over een van de verworvenheden van de thematafel economie. Dat betekent dat daar het idee gekomen is om naar die verdienmodellen te kijken, een stagiair in de arm te nemen, een rapport te maken. Daar is feedback op geleverd, er is begeleiding geweest van de thematafel en een van de vruchten ligt nu letterlijk op tafel. Dat is mijn bijdrage.

De voorzitter: Dan gaan we weer terug naar de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dan pak ik de rest op van de heer Merckx. Op pagina 65, Laren Regenklaar. De heer Merckx vraagt naar de evaluatie van het Regenklaar programma. Ik denk dat het een goed punt is, dat is volgens mij al een keer eerder ook in de raad aan de orde geweest, om op enig moment toch eens te gaan kijken van, heeft Laren Regenklaar uiteindelijk zeg maar datgene gebracht waarvan we dachten dat het zou moeten brengen, en dat is gewoon droge voeten in de gebieden die uiteindelijk zeg maar overstroomde. Ik weet niet meer wat de concrete afspraken daarover zijn, maar volgens mij gaat hij, de heer Merckx ieder geval op dat gebied ook bediend worden. Het klimaatbeleid wederom uitgestelde investeringen, waarom? Dat zit in ... O, die heb je net gezegd. O, die mis ik dan even. Dan gaat het over de 43 duizend opbrengst aan marktkosten of zeg maar van de markt. Is dat kostendekkend? Ik weet niet of het kostendekkend is, maar wat ik al zeg, we gaan opnieuw kritisch kijken naar de marktverordening en de uitvoering daarvan. Dus daar kom ik zeker op terug. U geeft aan ook dat er een behoorlijk bedrag aan dubieuze debiteuren is afgeboekt. Wat zijn dit, waar komen ze vandaan? Nou, dat zijn mensen die hun lokale belasting niet betalen, dus de OZB, rioolheffing en afval. E wie zijn dat? Nou, ik kan u vertellen, dat zijn burgers van Laren zoals u en ik. Maar er waren behoorlijk aantal die ertussen zaten die een aantal jaren al niet betaald hadden en die heb ik nu eigenlijk in één keer ook laten afboeken. Dus het is iets meer dan we altijd hadden. Meestal hadden we zelfs ik dacht 70, 80 duizend op jaarbasis dat we afboekten. Nou, nu is het iets meer. Maar dat zijn de dubieuze debiteuren. U vraagt ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, ik ben nou wel benieuwd. Wonen die burgers dan nog onder ons en gaan die volgend jaar hetzelfde doen of gaat u maatregelen nemen dat ze volgend jaar binnen de termijnen betalen? Hoe moet ik dat zien?

De heer Van Midden: Ja, een deel, mijnheer de voorzitter, is vertrokken met onbekende bestemming, een deel of sommige zie ik zelf op straat lopen, daar gaan we gewoon achteraan. Ik weet dat overigens mijn voorganger dat heel actief deed en gewoon mensen op straat aanhield en zei, je hebt je OZB nog niet betaald, wanneer ga je betalen? Dus ...

De heer Merckx: Voorzitter?

De heer Loeff: Ik zal het niet politiek maken, mijnheer de voorzitter, maar ...

De voorzitter: De heer Merckx heeft ook een interruptie.

De heer Merckx: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik begrijp dat de heer Van Midden binnenkort een sportschool begint. Maar het is natuurlijk wel vreemd dat er mensen zijn die in Laren wonen die nog steeds hier ingeschreven staan en waar we gaan afschrijven omdat ze niet betalen. Ik denk dat ik volgend jaar misschien ook mijn OZB maar even niet betaal, want dan wordt het ook afgeschreven. Ik vind dit toch wel een beetje heel erg vreemd als ik eerlijk mag zeggen, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, mijnheer de voorzitter, kijk, wij boeken pas af als alle incassomaatregelen niet geholpen hebben. Dus uiteindelijk komt er een deurwaarder aan de deur en zullen we uiteindelijk zeg maar

allerlei invorderingsacties doen om het uiteindelijk te krijgen. En op een gegeven moment constateer je dat gewoon alle acties uiteindelijk niks opgeleverd hebben. Ja, dan moet je toch wat.

De heer Merckx: Volgens mij hebben wij een systeem in Nederland waarbij we dan naar de rechter gaan en waarbij we dit terug. Ik kan me niet voorstellen dat onze grote vrienden in Apeldoorn, dat die het hier ook maar bij laten zitten. En denkt de Belastingdienst, nou, dan maar niet, dan schrijven we het maar af. Ik vind dit ... Nee, dit is toch wel heel bijzonder. Ik vind dat we hier even apart over moeten spreken dan. Buiten die sportschool, maar ik denk dat dit, ik vind het wel heel vreemd dat wij als gemeente gewoon maar wanbetalers toestaan en niet rechtelijk vervolgen.

De voorzitter: Tot zover de heer Merckx. De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, mijnheer de voorzitter, natuurlijk doen we dat niet. Sterker nog, daar zitten we gewoon achteraan. Maar op een gegeven moment, wat ik al zeg, zijn alle middelen uitgeput en dan moet je wat. En uiteindelijk, kijk, in totaalbedrag lijkt, is het veel. Het bedrag per inwoner is relatief laag. En dan ga je niet allerlei gerechtelijke procedures voor voeren. Dus op een gegeven moment moet je ook een soort rendement risicoafweging maken en op gegeven moment zeggen van, joh, laat maar lopen, want de kosten zijn uiteindelijk veel hoger dan de opbrengst. Maar ik ben het helemaal met u eens. Vanuit zeg maar moreel oogpunt gezien moeten mensen gewoon betalen en dat, daar spreken we mensen ook op aan. Wat de kwijtschelding betreft, de heer Merckx constateert op pagina 97 dat 80 duizend euro kwijtscholden wordt. Ja, we hebben nou eenmaal een kwijtscheldingsregeling. Dat mensen die uiteindelijk belasting niet kunnen betalen een beroep daarop kunnen doen en het kwijtscholden kan worden. Dan heb ik vragen van mijnheer Loeff van Laren Behoud over de afsluitkredieten. Ik denk dat u verwijst naar de tabel of naar bijlage 3 met de afsluitkredieten. Ja, dat zijn niet afsluitkredieten, maar het zijn kredieten die we afsluiten. Dus wat de systematiek is, dat we uiteindelijk, u als raad stelt budgetten ter beschikking, dus investeringsbudgetten. Die worden zeg maar opgedeeld in jaarlagen. Nou, dat budget wordt op een gegeven moment besteed, dus er wordt krediet aangetrokken ter hoogte van het budget. Dan gaan we onze werkzaamheden doen. Op het moment dat die werkzaamheden klaar zijn, wordt dat krediet afgesloten en wordt zeg maar de rekening opgemaakt. Nou, u ziet bij een aantal projecten dat dat afgesloten is. Dus onder andere Hoefloo, Houtweg, Stationsweg, daar zijn we klaar en daar houden we nog een stukje over ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Dat geldt ook voor het vervangen van de verkeerslichten op de Eemnesserweg, Dr. Holtmannweg, is ook klaar. Houden we volgens mij nog een klein beetje over. Alle nieuwe investeringsbudgetten zullen we meenemen in de begroting van 2026. Dan krijgt u eigenlijk weer een nieuw overzicht van de investeringen die we gaan doen. Dus hier gaat het met name om het afsluiten van de lopende kredieten. De opmerking over de lantaarnpaal, die klopt ja. Het is iets uitgesteld. We gaan er nu met gezwinde spoed aan de slag. De bedoeling was dat we in een periode van drie jaar zeg maar het helemaal verlet zouden hebben. Hetzelfde geldt voor het speeltuinplan. Dat hebben we over wat langere periode uitgestrekt, omdat het bedrag ineens vrij veel was. Dus dat zijn relatief kleine bedragen per jaar die we gewoon in de komende jaren zullen besteden. Waarbij ik denk dat we dat gewoon vanuit de lopende exploitatie kunnen betalen en niet specifiek krediet voor af hoeven te sluiten. Dat is eigenlijk hoe de systematiek werkt. U vraagt ook of er sprake is van onderbesteding? Ja, er is pas sprake van onderbesteding als wij uiteindelijk zeg maar het krediet niet opgenomen hebben, maar we wel bijvoorbeeld voor het jaar daarop de kapitaallasten hadden meegenomen in de begroting. Ja, als we niet opgenomen hebben, hebben we ook geen kapitaallasten. Dus in die zin ontstaat er dan iets van onderbesteding. Dus dat is een beetje zeg maar de systematiek. Dan ga ik even verder naar de volgende vraag.

Speeltuin hebben we gehad, verlichting heb ik ook gehad. Nee, volgens mij heb ik dan de vragen gehad. En de inhaalslag volgend jaar. Ja, we gaan het gewoon inhalen, dus daar moeten we uiteindelijk tempo maken.

De voorzitter: Mijnheer Loeff.

De heer Loeff: Ja, ik had nog een vraag over het btw-risico's.

De heer Van Midden: O ja. Ja, nee, heel goed. Die zie ik nu staan. Ja, de btw-risico's. Ja, we hebben inderdaad zeg maar het gehad met de regio, de regio Gooi en Vechtstreek waarbij uiteindelijk zeg maar dat niet goed gegaan is met de btw. Wat geresulteerd heeft in een, nou ja, een navordering van de btw plus een boete. Dat risico hangt natuurlijk ook bij ons boven de markt. Ik weet niet of dat uiteindelijk zich zal manifesteren. Maar dat heeft wel betekend dat we een half fte geïnvesteerd hebben in de BEL-organisatie om met name hiermee aan de slag te gaan. Dus ik hoop dat we uiteindelijk daarmee zeg maar dit risico beperken. Wat het Goois Natuurreservaat betreft is afspraak dat de btw die het Goois Natuurreservaat betaalt over de diensten die zij afneemt, dat die naar rato van het aandeel van de gemeente in het Goois Natuurreservaat door de gemeente teruggevraagd kunnen worden bij het compensatiefonds. Waardoor eigenlijk een voordeeltje in dat opzicht voor de gemeente ontstaat. Dat is daar zeg maar de specifieke afspraak die ooit gemaakt is. En dat zijn eigenlijk een soort meevallers dan voor de gemeente. Nou, de heer Grunwald geeft aan dat het te laat aanleveren van de stukken zo langzamerhand folklore geworden is. Nou, dat is het ook. Ik moet heel eerlijk zeggen, wij komen er nog genadig af als Laren. Want in Blaricum en Eemnes is dat erger. In Blaricum moet zelfs de raadsvergadering wat uitgesteld worden tot 14 juli om op dat moment de definitieve jaarrekening te kunnen bespreken. Dus we hebben nog ja, het klinkt wat cynisch, mazzel in dat opzicht. U heeft het ook over budget en begrotingsdiscipline, hoe zit dit? Dat heeft natuurlijk alles te maken met onregelmatigheid. Nou, je ziet ook wat de opmerkingen over de onrechtmatigheden staan eigenlijk verdeeld in onrechtmatigheden als het gaat om aanbestedingen, maar ook onrechtmatigheden als het gaat om begrotingsdiscipline. Ja, we hebben nou eenmaal te maken met een aantal begrotingswijzigingen die een soort na-ijleffecten hebben. En dat zijn begrotingswijzigingen geweest voor de BEL die pas in een latere fase uiteindelijk aan de raden zijn voorgelegd en geaccordeerd, terwijl eigenlijk al de uitgaven gepleegd werden. En je ziet ook bij de pensioenverplichting waarbij we eigenlijk al de gelden al besteed hebben en nu pas uiteindelijk zeg maar die correctie ook in de begroting doen. Nou, als je dat al bij elkaar optelt, die twee bedragen, dan zit je al op zo'n 7 ton geloof ik in totaal en dan heb je eigenlijk al het overgrote deel van de onrechtmatigheid te pakken. Dus daar komt het eigenlijk door. Dat betekent wel dat we steeds, dat is ook het voornemen wat we hebben, dus als er wijzigingen zijn, dat we de begrotingswijzigingen ook sneller uiteindelijk voor de besluitvorming in de raad willen leggen. Dan even kijken. Even kijken, geen budgetoverheveling, mits noodzakelijk. Ja, dat klopt. U constateert inderdaad, en dat is terecht ook hoor, u zegt van, nou ja, als je geen budgetoverhevelingen doet, dan is het resultaat gunstiger dan wanneer we dat wel zouden doen. Dat klopt. Als je kijkt eigenlijk naar die budgetoverhevelingen die erin zitten, er zit eigenlijk maar één heel groot bedrag in, dat is die transitie, die warmtetransitie wat de heer De Groot heeft toegelicht. De rest zijn eigenlijk relatief kleine bedragen waarvan het advies van het college is, maar we zullen ze ook met u bespreken en punt voor punt nagaan, om die budgetten niet over te hevelen en gewoon op te lossen in de begroting van 2025. Dat betekent eigenlijk een soort verkapte bezuinigingsmaatregel. Maar gezien de bedragen en ook zeg maar het doel waarvoor die middelen gereserveerd waren, is dat naar mijn mening te absorberen. Als dat niet het geval blijkt te zijn, zullen we dat meenemen in de zomernota en zult u alsnog daar iets over kunnen zeggen. Volgens mij heb ik hier alle

vragen beantwoord. De enige vraag die openblijft is de vraag van de heer Merckx als het gaat om de training, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: En volgens mij was er ook nog een vraag die beantwoord zou worden door de accountant of heb ik dat fout?

De heer Van Midden: Heel goed. En daarom wil ik, maar het was uw rol, het woord geven aan de accountant om de vragen van de heer Lobregt te beantwoorden.

De voorzitter: Ja, en dat is de heer Kuperus.

De heer Kuperus: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb inderdaad vragen genoteerd van de heer Lobregt, maar ook nog een vraag van de heer Loeff als het gaat om de btw. Dus daar ga ik ook nog even op in. Om te beginnen met de vragen van de heer Loeff, die waren echt specifiek gericht aan de accountant. Ging over het proces. Uw eerste vraag was van, wat staat er dan precies open? Dus gedurende het proces worden vragen gesteld, vragen worden beantwoord. Het duurde wat langer dan we verwacht hadden. Wat staat er nog open en is dat technisch van aard? Dat was uw vraag. Ja, dat was met name technisch inhoudelijk van aard. Ik kan daarbij wel melden, op dit moment staan er geen vragen meer open in de zin van, we hebben alle bevindingen die wij hebben gezien in de controle, die hebben we gedeeld met de organisatie. De organisatie gaat daar nu naar kijken, gaat daarop reflecteren en vervolgens wordt dat door ons weer behandeld. In die fase zitten we op dit moment. Dus dat is best aan het einde. Dat moet ook, u heeft volgende week de raadsvergadering. En we gaan ervan uit dat we dan de verklaring kunnen verstrekken. Er is op dit moment geen reden om te denken dat het niet zo is. U vroeg ook van, goh, we hebben dus een nieuwe accountant, maar wel hetzelfde kantoor. Hoezo kijkt die nieuwe accountant anders naar de jaarrekening? Ik kan u geruststellen, ik weet niet of het geruststellen is trouwens, ik kijk niet anders naar de jaarrekening dan mijn voorganger. Maar ik stel wel andere vragen en ik stel her en der ook verdiepende vragen. Dat heeft ook te maken met het feit juist omdat ik nieuw ben, dat ik zaken wil begrijpen. En natuurlijk heb ik wel een overdracht gehad met de voorgaande accountant. Dat hoort ook zo, dus ik weet wat er aan de hand is, ik weet wat er hier speelt. Maar tegelijkertijd als we hier zijn, en mijn collega is ook nieuw hier, dan proberen we dingen te doorgronden. En waar iemand die hier al wat langer accountant is al sneller misschien met een antwoord tevreden is, omdat die de organisatie al begrijpt, zit ik, ben ik dat niet. Dat heeft alles te maken met een frisse blik. Een frisse blik heeft voordelen, maar heeft dus ook wel zo zijn nadelen. Dus dat, ja, eigenlijk het antwoord op uw vraag, kijk ik anders naar de jaarrekening? Nee. Stel ik andere vragen? Ja. Stel ik verdiepende vragen? Ja, klopt. U vroeg zich ook af wat voor soort bevindingen zijn er? Kunnen we dat voorkomen? Was de oplevering niet goed? Ja, de bevindingen hadden voor een deel voorkomen kunnen worden. Als het gaat om, voldoe je aan de verslaggeving? Wat vraagt BBV precies van de gemeente? Dat zijn zaken die inderdaad heel inhoudelijk technisch van aard zijn, die hadden voorkomen kunnen worden. Aan de andere kant denk ik van, goh, we leren ook met elkaar. We brengen misschien als nieuwe accountant, of laat dat misschien maar weg, brengen we ook nieuwe inzichten. Daar helpen we elkaar mee ook weer voor volgend jaar. Dus ik verwacht ook echt dat we volgend jaar een ander proces met elkaar doorlopen. En hoe kunnen we dit voorkomen, geeft u aan. Nou, voor een deel wordt het al voorkomen, omdat we naar een tweede jaar gaan en elkaar beter leren kennen. Maar we gaan ook heel zwaar met elkaar evalueren. Overigens hebben we dat het afgelopen jaar ook gedaan. Dus dat was het jaar waarin ik geen accountant was, maar ik was wel bij de evaluatie en daar hebben we goede dingen met elkaar afgesproken. Dat heeft ook geleid tot verbeteringen. Want als het gaat om, en dan heb ik het even over de oplevering, als het gaat om de oplevering hebben we tegen elkaar gezegd van, wij

beginnen pas als de accountant, als het balansdossier 90 procent is. En dat was zo. Maar dat is de kwantiteit en vervolgens ga je met de controle beginnen en dan kijk je ook naar de kwaliteit van wat opgeleverd is. Nou, daar moet vooral ook de evaluatie over gaan met elkaar van, wat is dan de kwaliteit van de zaken die opgeleverd zijn? Als het gaat om de bevindingen zelf, dat is een variëteit. Het gaat om presentatie kwesties, het gaat om onzekerheden soms en het gaat om fouten die gecorrigeerd moeten worden. En het loopt door de hele jaarrekening heen. Dus dan moet u denken aan onderhoudsvoorzieningen, moet u denken aan de SiSa-bijlage, het gaat om begrotingsrechtmatigheid, daar werd net al even iets over gezegd. Niet alles leidt overigens tot correcties, maar het leidt wel tot vragen en soms tot opmerkingen in onze rapportage. U gaf ook aan van, kan de accountant al iets zeggen over de strekking van de verklaring? Nou, dat kan ik nog niet, maar de ambitie is natuurlijk heel erg van onze kant, maar nog veel meer van de kant van de gemeente om een goedkeurende verklaring te verkrijgen c.q. te verstrekken. En dat kan ook op het moment dat de bevindingen en correcties die wij gedeeld hebben ook leiden tot daadwerkelijk correcties. Dus als we het zeggen van, dit is niet goed, dan moet het gecorrigeerd worden. Tenzij het een en ander past, en dat begrip kent u denk ik, binnen de materialiteit. Want wij hoeven niet alle euro's te controleren, niet alles hoeft goed te zijn. Als het aantal fouten en onzekerheden past binnen de ruimte die u zelf als raad ons gegeven heeft, en ook overigens de ruimte die in de wet staat, dan hoeft er niet altijd gecorrigeerd te worden. Overigens heb ik in elk geval wel de organisatie en uw gemeente leren kennen als een gemeente die het goed wil doen, dus zoveel mogelijk ook wil corrigeren. Dus ik kan nu geen garantie nog geven op de strekking van de verklaring, maar de ambitie is om een goedkeurende verklaring te geven. En nogmaals, zonder garantie, maar ik zie het wel gebeuren. Volgens mij waren dat uw vragen, mijnheer Lobregt. Ik begrijp van de heer Loeff dat u vergelijkbare vragen had, maar dat die op deze manier beantwoord zijn. Maar u had ook nog een afzonderlijke vraag over de btw-problematiek. Daar heeft de wethouder inmiddels op geantwoord. Wij kijken daar ook naar als het gaat om welke problematiek speelt er? De specifieke casus die u noemde, die ken ik zo niet. Maar wat wij van belang vinden is dat er voldoende capaciteit ook in een organisatie is om te zorgen voor goede btw-boeking, goede aangiftes, goede suppleties. Nou, we hebben wel gemerkt dat als het gaat om de capaciteit, dat dat niet overhoudt. En dan zeg ik het nog voorzichtig. Ik hoorde de wethouder net ook zeggen dat er extra capaciteit beschikbaar is gemaakt, een half fte, om te zorgen dat deze risico's, want het neemt wel degelijk risico's met zich mee, dat die worden beslecht. Nou, dus dat is belangrijk. We hebben in de controle wel gezien als het gaat om actualisatie van percentages, minpercentages. Maar ook als het gaat om het bijzijn met aangiftes en de suppleties, dat dat aandacht behoeft. Ik ga ervan uit dat met de halve fte die extra is, dat dat op die manier wordt opgelost. Dus conclusie, ja, we zien risico's. Risico's op te weinig capaciteit met mogelijk gevolg dat het niet goed in de administratie zit, maar daar wordt aan gewerkt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuperus. Dan zijn we toe aan de tweede termijn. Wie mag ik het woord geven? De heer Lobregt, beginnen we met u.

De heer Lobregt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er zijn vaak mensen die zeggen tegen mij, wat ziet u er goed uit. Maar dat is mede dankzij mijnheer Van Midden, want die ... Ja, het is namelijk zo, ik betaal mijn OZB niet en als ik dan ... Mijnheer Van Midden die komt dan op een gegeven moment op zo'n snelle fiets achter me aan. Als u mij dus heel hard door het dorp ziet rennen, dat gebeurt nog wel eens. En dan komt er iemand op een heel snel fietsje ...

De voorzitter: De heer Lobregt is ook op de hei gezien, dus het is ...

De heer Lobregt: Ja, ja.

De voorzitter: Het komt overal, die sportschool van de heer Van Midden.

De heer Lobregt: Ja. Dus, nee, op de hei dan train ik af en toe, want daar denk ik dan, ben ik buiten het dorp, dus buiten het zichtveld van de heer Van Midden. Die er dus overigens ook daardoor heel goed uitziet, omdat die dus heel snel achter iedereen aan fietst. Rondom de verklaring, ik ga er dan even van uit dat we een goedkeurende verklaring gaan krijgen. Ik neem aan dat we bericht worden voor de raadsvergadering, zodra dat anders eventueel zou zijn. Ook met de reden waarom we dan eventueel een verklaring met beperking gaan krijgen. Maar daar ga ik dan even niet vanuit. Dan heb ik nog een aanvullende vraag aan de accountant is, zijn er geen werkzaamheden die we al naar voren kunnen halen vanuit uw kant of vanuit de gemeente, zodat we volgend jaar hopelijk wel tijdig de jaarrekening kunnen goedkeuren? En we worden denk ik ook graag meegenomen in ieder geval in de auditcommissie dan, in de uitkomsten van de evaluatie die u dan met de heer Van Midden doet. Dan als laatste, de jaarrekening, dat ziet er inhoudelijk eigenlijk allemaal heel goed uit. Ik denk dat de onderliggende risico's, met name als bijvoorbeeld, wat zijn niet zozeer de resultaten van Laren Regenklaar, als wel, zitten daar nog onderliggende risico's, financiële risico's in? We hebben natuurlijk de financiële risico's rondom het Integraal Huisvestingsplan scholen. Zo zitten er nog veel meer risico's uiteindelijk onder. Daarvan zou ik wel willen vragen om dat toch nog wat beter inzichtelijk te maken ook richting de toekomst. Dus die risicopositie, dat vind ik nog wel iets waar we richting het komend jaar toch nog even wat beter naar zouden moeten kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kijk ik verder. Mijnheer De Jong? Nee. Mijnheer Merckx van de VVD.

De heer Merckx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had nog één restje uit de vorige termijn.

De voorzitter: Is dat een restje of is dat een rest?

De heer Merckx: Nou, er was één restje die is niet beantwoord. En dan heb ik nog iets anders, zijn er twee eigenlijk. Het gaat over de tevredenheidsmeting, ja, die getallen zijn natuurlijk op te halen. Maar mijn vraag was ook, wat is het streefgetal voor tevredenheid voor het college voor de inwoners. Wat is daar de inzet voor geweest? En voorzitter, de heer De Groot had het inderdaad over dat het een wettelijke verplichting is om dakloosheid aan te pakken en dat dat in de regio gebeurt. Maar als wij geen daklozen hebben, hoe betalen we dan aan de regio voor zaken die we niet verlenen? Dat was even een vraag. En daarnaast was ik zelf wat nog vergeten en dat gaat even over de uitgezette gelden. Het viel me nu in één keer op dat we nog steeds een geldlening hebben aan de Parochie Sint Jan. Het is interessant natuurlijk om te begrijpen precies wat daar nou achter zit? Want het blijft natuurlijk wel bijzonder dat een gemeente zeg maar een christelijke of een geloofsinstelling is het woord dat ik zocht, financiert. Scheiding tussen kerk en staat ... bedenken. Tenzij het natuurlijk duidelijk is waarvoor het is. En dan staat er verder een geldlening BEL zwembad en dat is het allergrootste bedrag van 3.5 miljoen. Nu viel mij in één keer het woord BEL in één keer op het netvlies, omdat we weten dat de collega's van Eemnes nogal wat vragen aan het stellen zijn. En is dit De Biezem? Want daar staat nog 190 duizend voor. Dus welk zwembad is dit en hoe is dit verdeeld? Waarom staat het woord BEL daar? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Kijk ik naar mevrouw Van Dorst. Nee? De heer Loeff. Nee? Mijnheer Grunwald, Groen Laren.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik had nog even over de vraag die ik in eerste ronde stelde was nog niet helemaal naar tevredenheid beantwoord. De vraag was namelijk nog van tegen de achtergrond

van de meevallende meicirculaire blijft dit voornemen overeind om die overhevelingen niet toe te kennen? En daaraan vastgekoppeld nog even de vraag, wat is de zingeving daarvan om een jaarrekening op te leuken en het resultaat door die overhevelingen niet te doen en ze volgend jaar dan toch in de begroting te verwerken? Hoe meer er ook, zeker voor wat betreft de klimaatgelden, al een toezegging gedaan is dat die ook in 2025 besteed zullen worden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de beantwoording en dan is het woord aan de heer Van Midden. Uw microfoon.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ingaand op mijnheer Lobregt, even los van zeg maar de opmerkingen richting de accountant. Als het gaat om de onderliggende risico's, niet alleen de financiële risico's, dat is een terecht punt. Naar de toekomst toe zullen wij zeg maar de onderliggende risico's nog veel beter inzichtelijk moeten gaan maken en vooral ook kijken hoe we uiteindelijk de risico's het beste kunnen beheersen. We hebben natuurlijk een aantal programma's die een behoorlijke druk op de begroting leggen, waaronder het huisvestingplan voor de scholen. Maar we hebben natuurlijk ook andere risico's die heel actueel zijn. Als we kijken bijvoorbeeld naar IT en dataprivacy risico's die uiteindelijk ook heel goed gemanaged moet worden. Ook bestuurlijk komt daar steeds meer druk op te staan als het gaat om aansprakelijkheid en eventuele sancties die erop kunnen liggen. Wat we nu vooral gedaan hebben, en dat is het werk van mevrouw Somai en haar als controller is heel sterk op de risico's gezeten van onrechtmatigheid en aanbesteding, om dat op orde te krijgen. En van daaruit gaan we zeg maar verder de belangrijkste risico's in de organisatie oppakken. De VVD, de heer Merckx vraagt naar het streefgetal van de tevredenheidsmeting. Ja, ik weet niet precies wat het streefgetal is. Ik weet wel dat we ons natuurlijk onder zeg maar vergelijken met het landelijke niveau en dat soort dingen en dat benchmarken. Maar we hebben eigenlijk '...' concreet streefgetal op dit moment ...

De voorzitter: De heer De Groot komt met een streefgetal.

De heer De Groot: Nee, we hebben nog geen streefgetal. Ik denk dat als je het een tijdje meet dat je dan op een gegeven moment een analyse kan maken, wat maakt nou dat dat beter gaat? Want daar kun je dan op doorvragen. En op het moment dat je daar wat meer zicht op hebt, dan kun je ook een streefgetal zetten. Want dan kun je ook verbetermaatregelen doen en zover zijn we nog niet.

De voorzitter: Dan gaan we weer verder met de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Ja, dank u wel, voorzitter. De dakloosheid en welke verplichting en waarom moeten wij betalen als we geen daklozen hebben? Ja, uiteindelijk it's all in the game, om het zo maar even te zeggen.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u. Nou, dat we ze niet hebben betekent niet dat we ze niet kunnen krijgen. Dat is om te beginnen. Het tweede heb ik ook al gezegd, dat ze hier niet zijn wil niet zeggen dat ze niet uit Laren ergens anders opduiken. Daar hebben we ook een verantwoordelijkheid voor. En dat betekent ook dat wij onze taak wat dat betreft serieus nemen en zorgen voor zeer kwetsbare mensen dat we in de regio daar een goede oplossing voor hebben.

De voorzitter: Mijnheer Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De heer Merckx vraagt zich wat betreft de gelden of de lening aan de Parochie af waarom er geen scheiding tussen kerk en staat is? Eerlijk gezegd, ik weet het ook niet. Het is een lening die al heel lang geleden afgesloten is waar keurig, volgens mij wordt er niet op afgelost, maar is het een bulletlening zo uit mijn hoofd. Ja, en er zal ongetwijfeld zullen er hele goede redenen geweest zijn om die financiering te verstrekken. De geldleen voor het BEL-zwembad, welk zwembad is dat? Dat is inderdaad gewoon het zwembad De Biezem. Er staat BEL-zwembad, omdat we dat zwembad natuurlijk wel met zijn drieën betalen. Laren de helft, Eemnes een derde en Blaricum een zesde. Die geldlening is een geldlening die gedaan is om uiteindelijk zeg maar de investering in het nieuwe zwembad te doen en daar wordt vanuit de exploitatie door het zwembad keurig op afgelost. Zelfs wel een forse last zeg maar als we het hebben over de exploitatie, maar dat gebeurt keurig. Dan vraagt de heer Grunwald van Groen Laren ...

De heer Mees: Sorry, voorzitter.

De voorzitter: De heer Mees met een interruptie.

De heer Mees: Ja, sorry, even een interruptie, want dan staan er dus twee geldleningen uit aan De Biezem, eentje van 190 duizend, die echt aan De Biezem is, en de andere geldlening aan het BEL-zwembad. Dus dan begrijp ik het niet helemaal, wat is het ene? En daar wordt op afgelost, maar volgens de tabel op bladzijde, die zal ik u meegeven, 109 is er niks afgelost in het afgelopen jaar. Er staat nul aflossing. En ik zou ook graag weten wat dan toch van de Parochie Sint Jan de Herder daadwerkelijk wat daaronder ligt en waarom hebben we die dan nog steeds?

De voorzitter: De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wat de Parochie Sint Jan betreft. Ja, ik weet niet hoe we daar met die vraag om moeten gaan. Maar daar ga ik wel even op beraden eerlijk gezegd, dus daar wil ik even goed naar kijken. Mijnheer de voorzitter, wat betreft die kleine lening aan het zwembad. Ik krijg net te horen dat dat een lening is voor nieuwe tegeltjes. Dan ga ik nu wel naar mijnheer Grunwald, als ik met uw permissie, mijnheer de voorzitter. Mijnheer Grunwald vraagt zich af of zeg maar de achtergrond van het niet doen van de overheveling te maken heeft met de resultaten van de meicirculaire? Ja, niet. Ik denk dat we gewoon kritisch moeten zijn over het zeg maar domweg meeslepen van budgetten die we niet besteed hebben of zelfs nog willen besteden. En wat ik al zei, in feite is het een soort verkapte bezuiniging. Maar er zitten, als je gewoon per post kijkt, zitten daar dingen tussen waarvan je zegt, moeten we dat nou wel mee willen nemen? Maar uiteindelijk gaat u daar zelf over als raad. Als u zegt van, joh, ik wil het wel meenemen, dan doe ik dat uiteraard. Wat klimaatbeleid betreft, dat is wel even een aparte. Want die zit niet zozeer in de exploitatie, die zit in een voorziening, in een reserve, bestemmingsreserve. Die hebben we voor dit jaar niet gebruikt, voor 2024. Die gaan we in 2025 wel gebruiken. Dus dan houden we die reserve gewoon uit van de balans af, om het zo maar te zeggen, en die gaan we dan in die exploitatie gebruiken. Dus in die zin is daar geen direct effect op als het gaat om de exploitatie van 2024.

De voorzitter: Mijnheer De Groot heeft volgens mij een aanvulling.

De heer De Groot: Ja, een kleine aanvulling. Volgens de planning uit het koersdocument zouden we er in 2026 mee beginnen, zoals dat in uw raad is vastgesteld. Ik heb toegezegd om een begin te maken dit jaar en dat gaat ook gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Van Midden, of was u klaar?

De heer Van Midden: Ja, ik was klaar. Mijn laatste opmerking, ik ben heel erg blij met de opmerking van de accountant. In die zin zijn de rollen nu volkomen omgedraaid. Ik durf geen toezegging te doen dat het volgend jaar beter wordt. Maar als ik de accountant goed begrijp, dan ziet hij toch zeg maar signalen dat het volgend jaar toch beter zal worden, dus waarvan akte.

De voorzitter: Dan was er nog een vraag aan de accountant die beantwoord moest worden. De heer Kuperus.

De heer Kuperus: Ja, dank u wel, voorzitter. Nog even te reageren op de wethouder. Ja, die mogelijkheden die zien wij wel degelijk. En dat heeft alles te maken met de leereffecten die ook van zo'n proces uitgaan c.q. moeten uitgaan. Dus de evaluatie die we gaan doen die is belangrijk en die is ook wezenlijk om te komen tot verbeteringen. En dat zie ik wel gebeuren. In welke mate? Dat gaan we dus nog wel even, dat gaan we bekijken. En dat is ook een van de vragen die de heer Lobregt stelde van, als dan die evaluatie heeft plaatsgevonden met de organisatie, kunnen dan de uitkomsten gedeeld worden met de auditcommissie? Zeker, wat de accountant betreft. En de wethouder en ik keken elkaar al even aan, wij vinden het heel logisch om dat te delen met de commissie. En ook aan te geven, even terugkijkend van, hoe is het ontstaan, hoe is het gegaan? Maar vooral vooruitkijkend, welke verbeteringen hebben we met elkaar afgesproken en hoe zien we dat voor ons? Dat gaan we met de auditcommissie delen. Uw andere vraag was, kunnen de werkzaamheden naar voren gehaald worden om het jaarrekeningproces in het voorjaar wat te ontlasten? Ja, dat kan. Dat zijn we ook wel gewend om te doen met gemeenten. Maar het begint uiteindelijk met een stuk kwaliteit, kan de organisatie dat ook op die manier leveren, zodat wij ook eerder kunnen controleren. Maar wij zien daar mogelijkheden. Heel concreet, we zien bijvoorbeeld mogelijkheden voor de grondexploitatie om die naar voren te halen. De controle van de materiële vaste activa die in de balans staan, die kan zeker naar voren. Die hoeft niet te wachten tot het voorjaar. En de SiSa-bijlage, u wellicht bekend, ook dat kan wel naar voren. Daar zijn ook balansposten van afhankelijk, die moeten wel even op zich laten wachten. Maar dat zijn voorbeelden die ons te binnen schieten waarvan we zeggen, die kunnen naar voren en dat gaan we ook met elkaar bespreken.

De voorzitter: Tot zover dit gedeelte van de vergadering. En dan is het ... O, mijnheer Van Midden?

De heer Van Midden: Ja, mijnheer de voorzitter, met uw permissie nog even een kleine opmerking over het verdere proces. Wat ik al zei, aanstaande dinsdag verwachten we de definitieve jaarrekening op te leveren met de accountantsverklaring. Als er wijzigingen zijn ten opzichte van het concept krijgt u een erratum met nauwkeurig een was-wordt overzicht om het ook makkelijk te maken om zeg maar het geheel te lezen.

De voorzitter: Oké. En dan gaan we dus woensdag gaan we over de jaarstukken praten zonder concept. Gaan we over naar ... Dan dank ik de accountant en de assistent-accountant voor hun aanwezigheid.

7. Bespreking raadsinformatiebrief update onderzoek naar alternatieve verdienmodellen voor de gemeente Laren

De voorzitter: En dan gaan we over naar agendapunt 10, de bespreking van de raadsinformatiebrief update onderzoek naar alternatieve verdienmodellen voor de gemeente Laren. En dit allemaal op verzoek van de heer Stef Merckx. Aan u het woord.

De heer Merckx: Ja, dank u wel, voorzitter. We zijn het denk ik ... Allereerst een heel goed initiatief van het college om te gaan kijken naar, wat zijn alternatieve verdienmodellen voor de gemeente Laren? Er is een beetje onrust op dit moment aan de collegetafel, want daar wordt afscheid genomen van de accountant, auditors. Maar ik denk dat het een heel goed initiatief is van het college om naar alternatieve verdienmodellen te gaan kijken. Maar het is natuurlijk bijzonder interessant om eens te zien, ja, wat doet een gemeente nou en hoe komt ze aan haar middelen? Welke middelen zijn al volledig benut en welke niet? Met name een gemeente als Laren waar eigenlijk een bijzonder weinig mogelijkheden zijn om tot grondexploitatie te komen. En grondexploitatie zoals u weet is in de meeste gemeentes een zeer goede bijdrage voor de inkomsten, niet alleen op korte termijn, maar ook op lange termijn, omdat dat OZB-verhogend is of inderdaad '...' verhogend. Maar de inkomsten van de OZB verhogend is. Dat hebben we niet, dus wij moeten iets breder gaan kijken. Dus dat het college dat gedaan heeft is een zeer positief moment. Ik heb gezien dat dus, dat er een verkenning is geweest ten aanzien van de vermakelijkheidsretributie. Dat is hartstikke mooi. Ik denk dat hier de vraag is nu wel even van, als we dat willen doen, waarover gaan we die heffen? Wat zijn dan de genoten diensten? Op welke plekken gaan we die heffen? En dat brengt dan ook weer de vraag mee, welke typen bezoeker wil Laren eigenlijk aan zich binden? Wat voor mensen willen we hier naartoe halen? Is het winkelend publiek, zijn het de kunstminnende mensen, de exclusieve shoppers? Maar om maar even op terug te pakken op de discussie vorige week. Of moeten we ze allemaal de natuur laten zien die hier zo fantastisch mooi ook aanwezig is en de mensen daar ook van laten genieten? Dus wat is daar het plan? Daarbij natuurlijk ook op een gegeven moment moet je je ook realiseren, we hebben ook bepaalde capaciteit. Wat is wat we per jaar door het dorp kunnen hebben? Denk bijvoorbeeld aan ons Singer Museum waar we zeg maar tussen de 250 en 300 duizend bezoekers per jaar echt aan een maximum zitten. Dat is de capaciteit. En dan hierbij een vervolg natuurlijk is, wat is die bezoeker dan waard voor de gemeente? Is het alleen de vermakelijkheidsretributie, is het parkeergeld? Maar we moeten ook eens even kijken denken we naar Airbnb en toeristenbelasting. We hebben wel geen hotels in ons dorp, maar we hebben wel een heel aantal particulieren die Airbnb aanbieden. En zoals we allemaal weten uit een stad hier niet al te ver vandaan, wordt er wel degelijk toeristenbelasting geheven op de Airbnb-overnachtingen. Dus ik denk dat dat ook een punt is waar we naar zouden kunnen kijken. Dus wat kunnen we doen met Airbnb hier? Daarnaast hebben we dus zeg maar een BIZ-onderzoek gedaan. Maar wat kunnen we verder aan ondernemers, zonder dat we ze de tent uit jagen, want we zijn natuurlijk als liberale partij ondernemingsgezind, maar we maken ook een mooi Laren voor ze. En is het dan de OZB extra bijdrage voor Bijzonder Laren, is dat dan voldoende dekkend of zijn er andere wijzen waarop we dat kunnen doen? En dat is bijvoorbeeld als we inderdaad dat combineren met de verkeersvisie en dat we parkeerplaatsen buiten het dorp houden, zodat ook het dorp leefbaar blijft. En dat we de pendeldiensten inzetten. En ik kan bijvoorbeeld denken aan wat het Gelderlandplein in Amsterdam doet, dat ook een pendeldienst heeft naar het Gelderlandplein winkelcentrum toe. En daar kan je of gratis of betaald van genieten. En is het dan ook een idee om te zeggen dat de gemeente de bijdrage vermindert aan publieke faciliteiten? En denk bijvoorbeeld, moet de gemeente altijd zorgen voor de verkeersregelaars, et cetera? Of moeten we dat gewoon aan degene die het event organiseren dat te laten doen? Dat is niet zozeer een

verdienmodel, dat is eerder een bespaarmodel, maar niettemin iets dat we kunnen '...'. Dit zijn onze gedachtes, voorzitter. En de vragen zijn gesteld, dus ik neem aan dat we van het college een antwoord zullen krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Wie van de commissie wil nog meer het woord? Mevrouw Van Dorst, D66.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad interessant om te lezen dat dit een van de eerste tafels is, thematafels, thematafel economie, mooi. Dat is ook een positieve uitkomst. Onze vraag is wat er precies verder mee gaat gebeuren? Er wordt gezegd van, de uitkomsten komen terug in het vierde kwartaal. Onze vraag is, wordt dat dan ook meegenomen in de begroting? Want we hebben het ook al gehad over ombuigingen. Daar is uitgebreid over gesproken, ook diende om deze ombuigingen worden meegenomen in de begroting en worden ook deze voorstellen daarin meegenomen? Is het namelijk mogelijk om dit te kwantificeren? Dat waren onze vragen.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de heer De Jong van Liberaal Laren.

De heer De Jong: Ja, het is mooi om dit soort dingen op een rij te zetten. En ik zou even twee voorbeelden. Ja, Bijzonder Laren, daar wordt dus al door de ondernemers geld ingestopt. Toen was ook de discussie, gaan we een BIZ doen of gaan we dit doen? We hebben toen de keuze gemaakt om Bijzonder Laren, dat iedere winkelier via de gemeente geld in een pot stopt en dat ze daar activiteiten van doen. Als je daar een BIZ aan toevoegt gaan die ondernemers veel meer betalen. En ik neem, je kan dan ook gewoon met Bijzonder Laren nog wat extra doen, maar daar moeten wel die ondernemers over beslissen. Als je dat extra gaat doen, ja, dan moeten ook weer ambtenaren dat gaan regelen en doen. Ik neem aan dat dan de kosten-batenanalyse niet echt positief uitvalt. Airbnb ook, Laren heeft misschien een aantal Airbnb 's, maar als wij dit, als we toeristenbelasting gaan heffen en de BEL moet het gaan uitvoeren. Nou, ik begreep vanavond al dat er op bepaalde plekken toch al onvoldoende mensen zijn. Ja, voor die paar B&B 's, dat gaat niet rendabel worden, dat kan ik op een sigarendoosje zo uitrekenen. Dus ja, ik denk dat, prima om erover te hebben, maar ik denk deze zaken dat de kosten-batenanalyse van de meeste punten aangeeft dat we daar geen profijt van gaan trekken. Helaas. Dan hadden we deze activiteiten veel grootschaliger moeten hebben als in een stad als Amsterdam of zo, dan is het wel lucratief natuurlijk.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de andere kant van de tafel. De heer Jacobse van Larens Behoud.

De heer Jacobse: Goed. Dan ga ik u toch nog met elkaar even de andere kant op helpen. Ik zie dit niet als een, ik zie dit als een mooie prikkel. Ik vind het een goed verhaal. Ik ben blij met de insteek van de heer Merckx. Daar staan heldere vragen. Dat zijn dingen die ergens over gaan. Dat gaat namelijk niet alleen over ons dorp, maar over hoe we dat willen invullen en wat we daarmee doen. En daar kunnen we nog heel lang over praten en dan kunnen we allerlei structuren op loslaten en begrotingstechnische zaken, maar ik denk dat we eerst eens gewoon moeten kijken of dit ergens over gaat. Dit is geen rapport wat heel diep gaat, dit is wel een rapport wat handen biedt, aanleidingen geeft. Het is een informatienota, dus mijn voorstel zou zijn om daar zeker nog eens met elkaar ook in commissieverband over te praten. Ik moet eerlijk zeggen dat ik maak deel uit van de adviesgroep voor Bijzonder Laren voor kunst en cultuur. Daar zal ik me dus toe beperken. En bijvoorbeeld dat fondswerving voor lokale doelen, ik loop mij de poten onder het lijf vandaan om dat soort zaken op dit moment feitelijk en fysiek te regelen. Wij zijn Laren Jazz ongeveer aan het redden voor dit jaar, wij zijn Laren Klassiek op weg aan het helpen. En ik kan u verklappen dat het niet alleen erg leuk is om te doen,

maar dat is mijn tik, maar het is vooral effectief. En voordat we nou nogmaals in allerlei structuren verzeild raken, ben ik geneigd te denken, kijk, dat is niet alleen een economisch dingetje, dat is ook niet alleen een VVD-dingetje, maar het is wel een dingetje wat we samen kunnen dragen. En dit is vooral een dingetje wat we met elkaar moeten begrijpen. En of er dan wel of niet wat op te halen is, ik denk dat ik u kan verzekeren dat er wel wat op te halen is. Er zit wel wat, maar dat moet goed gedaan worden. Dat moet je niet primair in de ambtelijke sfeer brengen. Daar moeten we wel met elkaar over praten, dan moeten we constructieve ideeën over ontwikkelen met elkaar en dat kan grappig zijn. Ik zit met één klein dingetje dat valt onder het hoofdstukje fondsenwerving voor lokale doelen. Mijn fractievoorzitter hier aanwezig heeft een persbericht ongeveer een half jaar geleden het licht doen zien, waarbij die een soort gedachte lanceerde om een sportmecenat te onderzoeken of te proberen te zoeken hier in Laren. Ik vrees dat dat wel een beetje in de buurt van het sportfonds van de heer Van Midden komt. Ik kan u beloven met de hand op mijn hart dat ik binnenkort bij u terechtkom om een cultuurfonds te starten. Om een aantal dingetjes recht te trekken in het dorp waar ik me al langere tijd aan stoor, bijvoorbeeld het harmoniseren van de vergoedingen voor koren en orkesten. Ik ga u niet lastigvallen met details, maar dat is lulligheid droef wat daar gebeurt en de willekeur waarmee daar wordt omgegaan. Als wij een vloertje leggen van muntjes of van mensen die daar een rol in willen spelen, dan kunnen we dat netjes regelen. En niet in de laatste plaats, als we gelden weten te werven of te vinden, wat mij betreft zelfs ook bij particulieren natuurlijk, dat we een bodem kunnen leggen in een cultuurfonds waarbij we onze cultuuruitingen, waar we zo prat op gaan als kunstdorp, een beetje kunnen bestendigen, dan lijkt me dat een hele goede gedachte. Ik kan u ook nog verklappen dat dat allemaal niet zo heel moeilijk is. Dus ik vind het eigenlijk een prima verhaal, ik vind het een plezierige informatienota. Nogmaals, drie spade diep gaat die niet, maar de ideeën zijn grappig en alle feestjes beginnen met een goed idee. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Grunwald, Groen Laren.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het is een leuke nota inderdaad, die in ieder geval allerhande handreikingen doet om eens naar andere dingen te kijken dan dat we wellicht gewend zijn. En naar dingen die uiteindelijk Laren als gemeente ten goede komen. In de raadsinformatiebrief wordt op een aantal dingen ingegaan en wordt gekeken of dat soelaas biedt en wordt aangekondigd dat er wellicht mee aan de gang gegaan wordt. Maar er staat natuurlijk meer in, juist het advies, de laatste paragraaf van het stuk, staan dus ook een aantal groene doelen waar Laren goede vooruitgang zou kunnen boeken, mits die ook zouden worden onderzocht en aangegeven. Mijn vraag is aan de wethouder, is dat ook nog de bedoeling of is er bewust voor gekozen om die dingen dus buiten beschouwing te laten? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wie van het college mag ik het woord geven? We beginnen bij de heer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik probeerde de lijn te brengen in een aantal zaken, want het interessante van de discussie is dat het eigenlijk over een heleboel dingen gaat. Het roept een hoop dingen op. Dus ik dank ook de heer Merckx dat hij dit op deze manier geagendeerd heeft en daar de vragen bij gesteld heeft die intrigerend zijn. Als ik even terugga naar de geschiedenis waarom we daar begonnen zijn, dan begin ik bij het CDA. Een aantal van ons herinnert zich nog bij de coalitieonderhandelingen dat we partijen hebben uitgenodigd, dus ook zeg maar oppositiepartijen. Ja, zo zien wij dat niet, maar dus niet de coalitiepartijen of beoogde coalitiepartijen om hun inbreng te doen. En nou, daar kwam ook het CDA met van, jongens, we moeten eens kijken of we met een aantal dingen niet wat geld kunnen verdienen hier in Laren. Dus ere wie ere toekomt, het begon met het CDA en wij hebben dat idee zeker meegenomen. Daar kwam ook nog wat

bovenop als aanleiding, maar daar kom ik zo nog op. Tweede punt is wat de aanleiding was om dat aan de tafel economie voor te leggen is, als we kijken naar, we hebben net de jaarrekening gehad, als we kijken naar de wat vroeger zeg maar de bleeders waren in die begroting, dan was dat vroeger sociaal domein. Maar we hebben de afgelopen vier jaar gezien dat dat binnen de begroting is. We zagen dat, nou, we zien ook het Integraal Huisvestingsplan voor scholen grosso modo, als je kijkt naar wat er jaarlijks binnenkomt, dat je dat ook al aardig kan dekken. Dus we zien dus dat we een hogere mate van voorzieningen hebben. En ik denk dat dat de aanleiding is dat we zeg maar een relatief arme gemeente zijn met welvarende inwoners en door de bank genomen ook welvarende, redelijk welvarende bezoekers. Waar we, geef ik meteen ook maar aan, heel erg blij mee zijn. Dat betekent ook dat het interessant is om te kijken van, ja, doen we dit goed? En dat begint, mijnheer Merckx, in zijn schriftelijke inleiding gaf die dat ook al aan, hanteren wij het profijtbeginnsel voldoende kwam uit de thematafel. Belasten we datgene door waar het hoort? Nou, het evenementenbeleid is dat ook al gebeurd? Mijnheer Merckx vroeg daarnaar, maar dat is al gebeurd als het gaat over dat soort dingen. Maar we kijken ook nu breder en we kijken ook naar andere mogelijkheden en om dat profijtbeginnsel goed door te voeren en aan de andere kant te kijken naar, wat kunnen wij nog voor extra geld hier domweg verdienen of besparen waar mogelijk? Ja. Mijnheer Merckx, over gemakkelijksretributie komt mijnheer Van Midden straks terug. U zegt ook van, ja, wat voor type bezoekers willen we hebben en wat voor capaciteit kunnen we aan? Ik denk eerlijk gezegd als we kijken naar de normale bezetting van het Singer, dus ik bedoel niet, Kees Van Dongen was natuurlijk een enorme uitschieter. 🚦 hebben we goed kunnen oplossen en opvangen met de burens zonder overlast van de wijk. Dus, en ook wat we aan verkeer krijgen van onze bezoekers als we kijken naar de winkels en de winkelbezetting, dat kunnen we aan. Ik zeg niet dat het ruim is, maar we kunnen dat aan. Zeker als we nog links en rechts wat kijken of we wat extra parkeerplaatsen kunnen creëren rondom het centrum. Dat laat onverlet dat wat mijnheer Merckx zegt, dat het goed is om te kijken ook wat er buiten het centrum mogelijk is. Zeker als het gaat over dingen die we niet normaal gesproken hier kunnen hebben. Ik denk dat dat ook een onderdeel is of zou kunnen zijn van de verkeersvisie, maar ook iets wat we niet één, twee, drie geregeld hebben. Ook omdat je dan ook dat pendelvervoer moet regelen. En we hebben nu het geluk dat we tussen de hubs op de A27 en A1 nog de bus hebben rijden. Nou, zolang die blijft rijden hebben we daar eigenlijk een goede verbinding tussen. Maar het zou ook ideaal zijn als bijvoorbeeld dat ook naar La Place verbonden zou worden. Nou, dat zijn dan de overwegingen die je hebt. Ook met fietsknooppunten, dat je daar de fiets kunt pakken en daar kunt parkeren. Dat zouden heerlijke mogelijkheden zijn om de druk qua verkeer op het dorp te verminderen. We hebben geluk met onze mooie winkels, zeg ik meteen maar erbij. Kijkend naar het type winkels wat we hier hebben, dat hoeft het niet te hebben van duizenden mensen die er komen. Als je dat vergelijkt met Hilversums het winkelbestand, dan moeten ze het hebben van heel veel traffic. En hier kunnen we het doen met goede reuring in het dorp en dat zorgt ervoor dat we onze winkels grosso modo een goed bestaansrecht hebben. En dat betekent ook dat we denk ik met het type winkels wat we nu hebben heel tevreden kunnen zijn, omdat dat zeg maar in balans is met het type dorp. Wat we zelf zeiden tenminste overwegend zijn als we kijken naar het inkomensgemiddelde in Laren, dan is 60 procent is twee keer modaal of meer. Dat betekent ook dat die zich ook goed kunnen vinden in het winkelbestand. Maar de bezoekers vinden dat ook aantrekkelijk, dus dat geeft op zich een gezonde symbiose en een beheersbare situatie naar mijn idee hier in het dorp, of in ieder geval eentje die we aankunnen. Maar goed, een discussie over branchering of dat soort dingen, ik vind het prima om te hebben, maar ik denk wel dat dat op dit moment de beste manier is. En wat is de bezoeker waard? Nou, toeristenbelasting is één ding om te hebben, gemakkelijksretributie is een ander. En uiteraard als je kosten maakt voor de winkels is het ook redelijk om dat op een of andere manier in de OZB terug te brengen. En wie weet kun je dat op een andere manier doen. De suggestie van toeristenbelasting, die willen we wel nader onderzoeken. Dat kunt u

dan als toezegging zien. Dan over het BIZ, de Bedrijven Investeringszones. Er is een motie geweest ik meen van de heer Loeff, breed getekend hier in deze raad, om dat nog eens een keer nader te onderzoeken. We hebben dat inderdaad gedaan. Dat vindt u ook terug in het rapport. En we zien ook dat, ook al vinden wij dat mooi, het nodig is dat zeg maar de meerderheid van de betrokken ondernemers dat mooi moeten vinden om dat te kunnen starten. De discussie heb ik daar wel degelijk over met Bijzonder Laren. Maar we zien met al de wisselingen die daar geweest zijn de afgelopen jaren dat dat nog niet een vruchtbare periode is om daar nou eens diepgaand om in te gaan. Er zitten wel degelijk voordelen aan, zeg ik ook naar mijnheer De Jong, om dat zo te doen, omdat we nu zien dat Bijzonder Laren probeert zeg maar, regelmatig in spagaat komt. Ene kant worden ze vaak benaderd voor de verbindingkant om geld voor allerlei projecten op te brengen. En de andere kant is het ook belangenbehartiging en de centrummanagers die eruit betaald worden en allerlei promotie en evenementen die georganiseerd worden, dus Rode Loper, Lichtjesavond. Onze voorzitter ook het een en ander van afweet, dat soort zaken. Dus dat betekent ook dat we met Bijzonder Laren eigenlijk iets hebben wat eigenlijk twee zielen, een borst heeft. En met de BIZ zou je dat eigenlijk wel goed kunnen oplossen. Dat zou een overweging kunnen zijn om dat zo te doen.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Loeff.

De heer Loeff: Nou, eigenlijk een aanvullende vraag. Want u stelt nu iets hier over Bijzonder Laren en dat roept bij mij eigenlijk een vraag op die niet in dit rapport staat van, moet dat niet geëvalueerd worden? Want ik kan me voorstellen dat Bijzonder Laren iets doet in de sfeer zoals u zegt met, nou ja, een winkelmanager, noem maar op. Het andere zou heel goed kunnen zijn wat bijvoorbeeld Amstelveen doet, een stadsfonds. En dat is gewoon een kwestie van aanvragen, verbinding leggen, uitkeren. En dan maak je gewoon een begroting en dan weet je of je ja of nee hebt en dan heb je al dan niet dat geld gewoon goed besteed. Dat zou de transparantie toch heel erg tegemoetkomen? Dat zou in dit idee denk ik, in dit lijstje heel goed kunnen worden opgenomen. Maar die evaluatie is dan wel nodig.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Nou, nu komt eigenlijk het tweede deel van mijn betoog als het gaat over Bijzonder Laren. Dus aan de ene kant hebben we dus dat dorpsfondsachtige of stadsfondsachtige en aan de andere kant hebben we die belangenbehartiging. Als je een BIZ hebt, wordt dat wat meer uit elkaar getrokken. Dat is een goede reden. Ik denk dat je daar niet eens een evaluatie hoeft te doen om te zien dat dat het een en ander kan opleveren. Maar ik hoef u daar niet van te overtuigen, daar moeten ondernemers zelf van overtuigd worden, want zij moeten dit kunnen en willen dragen. Maar ik vind wel dat het idee van een dorpsfonds, dat zou ik doodzonde vinden. En ik denk ook dat we dat niet hoeven te evalueren om dat los te laten. Dat zou in ieder geval niet mijn voorstel zijn en mijn voorkeur.

De voorzitter: Mijnheer Jacobse.

De heer Jacobse: Dan zou ik wethouder wel willen weten wat uw voorstel is? Want ik zit, ik ben dicht betrokken bij die organisatie en daar levert dat toch met alle respect wel wat spanningen om de spagaat die u net schetst tot uitvoering te brengen. Ik ben het wel met de heer Loeff eens dat een vertrouwelijke evaluatie op zijn minst op zijn plek is op dit moment. Want het spul staat een beetje stil en ik maak me nogal druk over de voortgang daarvan.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Ja, voorzitter, nou gaan we een richting in die volgens mij niet bij de orde van dit voorstel hoort. Ik bedoel, we kunnen het daar wel over hebben. En zeker niet als we het over dat soort dingen hebben komen we ook gauw over mensen te praten. Ik denk dat ik dat niet graag in deze context doe. En by the way, ik heb ook wel weer wat positieve signalen. Dus het is niet zo dat ik al denk dat het allemaal de verkeerde kant op gaat, maar het heeft wel duidelijk een dip gekregen. Dat kunnen we wel zeggen. En ik denk dat dat ... We weten allemaal denk ik wel wat daar de redenen voor zijn. Laten we dat alsjeblieft niet hier nog allemaal oprakelen.

De voorzitter: Terug naar de raadsinformatiebrief.

De heer De Groot: Zo is dat. Goed. Ik denk dat ik de meeste aspecten van de dingen die hier gepasseerd zijn genoemd heb, behalve dan een aantal dingen die echt bij mijnheer Van Midden horen. Eigenlijk die thematafel economie doen we ook samen. Ik denk dat hij interessante dingen te zeggen heeft over het sportfonds en een aantal andere dingen.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Voorzitter?

De heer De Groot: En ik wil nog één ding graag zeggen, dat mijnheer Jacobse noemt ook inderdaad het harde werken wat je moet doen om hier wat dingen boven water te houden. En ik moet ook nog zeggen dat wij dat als college ook zien en daar veel respect voor hebben. Dat wou ik nog graag even meegeven.

De voorzitter: Mevrouw Van Dorst.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Ik had ook bedoeld of in ieder geval gezegd, is het ook de bedoeling dat deze voorstellen ook meegenomen worden in de begroting? We hebben het over ombuigingen gehad, dit zijn alternatieve ideeën. Is dat op een of andere manier bij elkaar te brengen waardoor we straks in het najaar een beter beeld hebben over mogelijkheden 2026? Dank u.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Een prachtige vraag voor mijnheer Van Midden. Ik dacht al, ik denk al dat die dat op zijn lijstje had.

De voorzitter: Maar dan gaan we naar de heer Van Midden.

De heer Van Midden: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik had heel veel op een lijstje, maar nou dit net niet. Maar om de vraag toch van mevrouw Van Dorst te beantwoorden. Kijk, als we het zodanig concreet uitgewerkt hebben dat we dingen al mee kunnen nemen in de begroting, dan zullen we dat zeker doen. Dat hebben we ook meegenomen in die bespreking die we toen zeg maar met een aantal raadsleden hadden over, nou, wat zou ik, wat zijn nou de dingen waar we eventueel die ombuigingen kunnen doen en hoe kunnen we eventueel extra inkomsten genereren? Toen hebben we er ook nadrukkelijk naar gekeken van, nou, dingen die misschien op korte termijn mogelijk zijn die we ook mee kunnen nemen in de begroting 2026. Wat die vermakelijkheidsbelasting betreft, ja, op dit moment kan ik nog niet zo heel veel over zeggen, behalve dan dat dit gewoon een idee is waar we mee aan de slag gaan. Het is een beetje ingegeven door de, hoe heet het, de

Formule 1 in Zandvoort. Waarbij je ziet dat op de kaartjes een heel hoog bedrag vermakelijkheidsbelasting geheven wordt, omdat dat een enorme druk zet op de infrastructuur in Zandvoort en rondom Zandvoort. Nou, datzelfde hebben wij bij sommige evenementen. Denk bijvoorbeeld aan Winter Village wat gewoon enorme druk geeft op het hele gebied rondom Coeswaerde met alle dingen daaromheen als het gaat om toezicht, boa's en dat soort zaken. Nou, dat is wel iets waarvan we zeggen van, nou, vanuit het profijtbeginnsel daar zouden we echt wel iets voor terug moeten zien. We regelen het wel in de vergunning, dus uiteindelijk is de ondernemer ook verantwoordelijk voor de goede oplevering van uiteindelijk het terrein wat gebruikt is. Maar daaromheen gebeurt veel meer. Nou, hetzelfde met Singer natuurlijk. Daar is het aantal bezoekers behoorlijk gestegen. Dat was in het verleden gemiddeld zo'n 200 duizend bezoekers, dat gaat nu richting de 300 duizend. Geeft ook weer heel veel druk op de infrastructuur daaromheen. Dus dan zou je ook eens kunnen kijken van, joh, wat kunnen we daaraan doen en hoe kunnen we uiteindelijk ook vanuit Singer een bijdrage krijgen in al onze inspanningen die wij moeten doen om de infrastructuur op orde te houden. Nou, dus op die manier willen we ermee omgaan. We willen nadrukkelijk ook niet ondernemertjes pesten in die zin, dat we mensen wel gewoon lekker activiteiten willen laten organiseren die ook publiek trekt wat we graag willen hebben. Maar uiteindelijk wil ik ook niet de inwoners laten betalen voor de infrastructuur, voor activiteiten waar de opbrengsten uiteindelijk gaan naar de eigenaren van de activiteiten, die niet in alle gevallen ook in ons dorp wonen. Dus dat is een beetje het idee daarachter. Maar wat ik al zei, het zit nog in een beginstadium. Waar we al mee verder zijn is het sportfonds. De heer Jacobse refereerde er al aan het persbericht van de heer Loeff met het idee om een mecenaat voor de sport in te stellen. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik geen enkele aansporing nodig had van de heer Loeff op dat gebied, want ik had het al op mijn wensenlijstje staan daarmee aan slag te gaan. Maar, nou ja, ik was heel blij met de steun ook, want ik vind het wel een heel goed punt. We hebben natuurlijk al heel veel gedaan in het verleden ook, als het gaat om culturele dingen, Singer, als het gaat om geld inzamelen voor de Johanneskerk onder andere. En ik denk, joh, waarom zouden we het ook niet op het gebied van sport kunnen doen? Nou, we zijn op dit moment bezig met een zeer bekend sportmarketingstrategie voorstellen uit te werken. Die hebben we inmiddels uitgewerkt. Hier ligt wat mij betreft gewoon een heel goed verhaal. Dat gaan we nu volgens mij volgende week of die week erop toetsen met sportverenigingen hoe zij ertegenaan kijken, welke ideeën zij er verder over hebben? Ja, en dan gaan we verder en dan kunnen we ook zeg maar richting u als commissie en raad om de ideeën te delen en te horen ook wat u ervan vindt. Ik vind het zoals we het nu mooi op papier hebben staan vind ik er heel mooi uitzien eerlijk gezegd. En heeft het zeker potentie om gelden op te halen in het dorp. Dus ik hou het even bij deze cliffhanger, maar ik kom er wel later op terug.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de tweede termijn. De heer Grunwald.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Ja, mijn vraag is eigenlijk nog niet beantwoord. Want ik zei dat in het rapport een 8.3 mooie adviezen staan voor de gemeente Laren. Adviezen betreffende ook duurzame doelen, waarvoor dus ook subsidies verkregen kunnen worden. Met sommige zijn we best wel bezig of zijn we van plan mee bezig te gaan. En de vraag was, nou, gaan wij ook naar deze subsidies kijken of we die kunnen binnen harken? Want dat geeft wat soelaas aan onze begroting natuurlijk of wat meer mogelijkheden om wat meer te realiseren wat we graag willen. Of is er bewust voor gekozen om daar niks mee te doen verder? Want dan laten we geld liggen, dus, maar dat is wel interessant om te weten. Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u daar meteen op reageren? Mijnheer De Groot.

De heer De Groot: Ja, mijnheer Grunwald, ik had deze vraag niet zo begrepen van u, maar uiteraard. Waarbij we altijd wel een beetje in de gaten moeten houden van de kosten van het aanvragen van de subsidie en de complexiteit ervan en wat dat eventueel kan opleveren. Maar ja, dat is wel een heel belangrijk iets om in ieder geval te inventariseren wat het daadwerkelijk kan opleveren. En dat is natuurlijk ook een bewegend geheel, dus het vraagt wel het een en ander om dat goed te doen. Maar ik vind het, ik heb geen aansporing nodig om dit serieus te nemen.

De voorzitter: Dan kijk ik verder. Larens Behoud nog? De heer Jacobse.

De heer Jacobse: Ja, voorzitter, dank u vriendelijk. Ik ga even terug naar dat document, alternatieve verdienmodellen. En ik maak nogmaals de heer Merckx een compliment voor zijn concrete vragen. Ik wou ervoor pleiten om die vragen bij de kop te nemen. Dus niet te hard weg te fietsen in allerlei gedachten en dingen die we zouden moeten of kunnen willen of waar het thuis zou horen of hoe we het wel of niet moeten aanpakken. Het gaat even over het idee of er alternatieve verdienmodellen te vinden zijn? En ik zou u wel durven verzekeren dat ik die zeker zie zitten. En dat zegt mijnheer Merckx ook, anders had die de vragen niet opgeschreven. In het verdienmodel Laren heeft die overigens de omzet van de horeca niet meegenomen. Goed, een kleinigheid. Maar, dus ik zou wel willen vragen, ik zou willen pleiten om met deze opmerkingen van de heer Merckx wel wat verder te gaan. Ik begrijp van beide wethouders dat ze geen aansporing nodig hebben om dat te doen. Dan stel ik dus eigenlijk voor dat we dit hele feest een keer terughalen. En proberen het te concretiseren om te kijken waar we met elkaar terechtkomen. En dan zou het best wel eens kunnen dat er een heel interessant alternatief verdienmodel of modellen uit zouden kunnen komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kijk ik verder. Mevrouw Van Dorst? Nee? De heer Merckx, VVD.

De heer Merckx: Ja, dank u wel, voorzitter. En met evenveel plezier dank ik de heer Jacobse voor dit voorstel om het concreter te maken. Met daarbij nog wel één opmerking om één, te reageren op de heer De Jong, maar ook omdat het Airbnb niet specifiek genoemd is door de wethouder. Ik denk dat, het is helemaal niet zo moeilijk, mijnheer De Jong, want Airbnb die incasseert voor je en je hoeft alleen maar het rekeningnummer van de BNG op te geven en het komt bij je binnen. En het wordt geïnd door de Airbnb, bij de aanbieder van de Airbnb. Dus wethouder, graag daar een toezegging is wellicht een beetje veel meteen, maar wel de toezegging om het actief te gaan onderzoeken? Maar terug naar het feit dat wat de heer Jacobse zei, ik zou inderdaad helemaal willen onderschrijven dat we dit op een manier terug laten komen. Waarbij we in, laten we zeggen, bij de begroting hetgeen een mooi moment is waarin dan namelijk kosten en opbrengsten wederom besproken worden, om op dat moment ook aan te geven wat de diverse onderzoeken en de vraag daadwerkelijk tot kunnen opleiden. En daarnaast, ik kan denk ik volledig onderschrijven dat naast het sportfonds wat wij als VVD hartelijk onderschrijven, dat we een cultuurfonds, dat we dat ook onmiddellijk onderschrijven. Want dat zijn denk ik twee hele belangrijke pilaren onder Laren en als dorp. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de heer De Jong. Nee? De heer Lobregt, CDA.

De heer Lobregt: Ja, als eerste dank ook aan de wethouder om aan te geven dat het bij ons gesprek inderdaad een paar jaar geleden begonnen is om te kijken naar die alternatieve verdienmodellen. Ik denk dat de uitdaging wel is om dit van papier te krijgen. Ik ondersteun ook de opmerking van mijnheer Jacobse rondom de evaluatie van een eventueel dorpsfonds om te zien hoeveel appetite daarvoor is. Ook omdat ik merk dat de

ondernemers in het dorp, ondanks al die mensen die hier komen winkelen, dat sommigen daarvan het toch erg zwaar hebben en dat er minder budgetten beschikbaar zijn. Als laatste wil ik dan de heer Van Midden danken voor zijn toezegging. Wij zijn toch altijd op zoek naar een volle raadzaal. En de heer Van Midden die heeft toch aangegeven dat nadat Zandvoort stopt, dat we dan een Larens straten Formule 1 circuit gaan krijgen en dat die daar dan gemakkelijksbelasting op gaat heffen. Nou, ik denk dat wij binnenlopen als gemeente daarop. Maar ik denk, ja, ik denk ook dat als we dat voorstel hier in stemming gaan brengen om dat te organiseren, dat de raadszaal uitpuilt, mijnheer Van Midden. Dus dank u voor deze toezegging. Ik ga ervan uit, mijnheer de voorzitter, dat u die toezegging ook heeft gehoord.

De voorzitter: Max, Max, super Max, zullen we dan maar zeggen. Oké, wie dan ...

De heer Jacobse: Dat wordt dan het eerste hybride evenement, want dat staat ook heel duidelijk in het plan. Ik vroeg me af, welk evenement wordt dat? Het staat letterlijk in dit kader.

De voorzitter: Oké, dan gaan we naar het college. Wilt u nog reageren? De heer De Groot. De heer Van Midden.

De heer Van Midden: Nou ja, ik wil reageren. Inderdaad de heer Lobregt, dank ook voor deze suggestie. Ik zie het meteen al voor me, zeg maar. Het skiën heb ik ook al uitgedacht rondom het Coeswaerde, dus dat komt zeker goed. Nee, ik denk dat '...' is, om het maar in het Duits te zeggen, dat in der Beschränkung sich der Meister zeigt. Dus laten we eerst voorzichtig beginnen met kleine dingetjes van de grond te krijgen en niet meteen alle dingen zeg maar groots aan proberen te pakken. Tegelijkertijd, we hebben nu een aantal dingen te pakken waar we concreet mee aan de slag gaan. Alle suggesties die vanavond gedaan zijn noteren we uiteraard, inclusief de Airbnb of de B&B, de Bed and Breakfast. Maar laten we eerst proberen voorzichtig beginnen met een aantal dingen gewoon even goed van de grond te krijgen om even te wennen ook aan de manier van werken. En dat we uiteindelijk ook gewoon dingen terug gaan vragen op het moment dat de gemeente dingen organiseert. En dan gaan we van daaruit wel verder. Dus dat is mijn enige opmerking. Ik neem aan dat de heer De Groot misschien daar nog wat op wil aanvullen.

De voorzitter: De heer De Groot.

De heer De Groot: Ja, dank u. De heer Grunwald heb ik beantwoord. De heer Jacobse vraagt om nog even terug te gaan naar de vragen van mijnheer Merckx. Bezoekers laten betalen voor genoten diensten. Ja, betaald parkeren. Nou, in de verkeersvisie hebben we daar volgens mij afstand van genomen, ook omdat we denken dat de kosten en de baten heel ver uit elkaar liggen. Dat is één. En betalen voor een mooie, schone, groene omgeving, ik zou willen dat ik het kon om daar een mooie tol op te heffen. Maar ik vrees dat we daar geen oplossing voor hebben. Welk type bezoeker die we willen hebben? Nou, volgens mij heb ik daar al iets over gezegd. Volgens mij kunnen we tevreden zijn met de bezoekers die we hebben. Ik hoefde er niet veel meer te hebben, want dan raken we over de capaciteit heen van onze, nou, van alles hier. Dus laten we het even leuk houden. En die Beschränkung, dat blijft natuurlijk altijd wel iets wat van belang is. Dus dat geldt ook voor het aantal bezoekers. Ik streef niet naar meer bezoekers, ik streef naar stabilisatie, zodat de winkels en de horeca het lekker kunnen doen, het museum het goed doet en dan hebben we allemaal daar profijt van. En als we daar dan zelf ook nog op een of andere manier een paar centen aan kunnen verdienen, dan ben ik extra gelukkig. Ja. Ondernemers te laten betalen voor aantrekkelijke gemeente. Ja, dat gebeurt natuurlijk al door de OZB. Dat is natuurlijk al één zaak. We kunnen dus inderdaad kijken of daar wat differentiatie mogelijk is. Dat

zou bijvoorbeeld ook met de BIZ kunnen. Maar ook als wij wat extra's doen. Stel je voor, nou, de '...' nominatie om op de schop genomen te worden. Als de ondernemers daar zeggen van, nou, wij willen het luxer dan dat wij het gewend zijn aan te leggen en wij vinden dat passen, want je moet uitkijken dat je daar, dat wie betaalt bepaald wordt hier in Laren. Maar wij kunnen daar mee leven met datgene wat ze wensen. Dat kost extra, dat je dan zegt, ja, jongens, maar dan ook meebetalen. Dat lijkt mij een gezonde gedachte. Dus dat daarover. En ja, we hebben het natuurlijk al gehad over de vermakelijkheidsretributie. We hebben het ook, mijnheer Van Midden heeft het niet genoemd, maar de precario is natuurlijk ook een manier om die openbare ruimte waar mensen gewoon doodgewoon hun geld op verdienen op dit moment. Nou, in de mate waarin je dat wil toestaan, dan ook zorgen dat je daar ook wat voor terugkrijgt. Met name Huizen heeft daar ook al wat over gezegd en volgens mij is dat ook meegenomen in de besparingsmogelijkheden. Ja, de bijdrage van gemeente, verminderen van publieke faciliteiten en vragen om bij te dragen. Ja, die is mij iets te abstract eerlijk gezegd. Als het gaat over vergunningverlening en dat soort dingen, daar zitten kosten aan. We zien dat Bijzonder Laren al heel veel dingen doen op eigen kosten, de feestverlichting, lichtjesavond en dat soort dingen. Dus publieke faciliteiten anders dan via de OZB of via de andere dingen die we aan het onderzoeken zijn. Ik weet het niet, maar elke suggestie op dat gebied is welkom. Wat dat betreft hebben we juist ook met die thematafel geprobeerd kennis en ideeën uit het dorp op te laten borrelen en daarmee aan de gang te gaan. Dus ik hou me zeer aanbevolen. Ik ken mijnheer Merckx, is een creatieve man, dus ik hoop dat we daar nog verder mee komen. Cultuurfonds zal denk ik mijnheer Van Midden wat over zeggen. En ja, terug laten komen hier op welk moment dan ook, ja, dat ligt aan u. U bepaalt de agenda. Of we al zover zullen zijn met de uitwerking met de begroting, dat weet ik niet. Maar voor al die dingen heb ik ook Bijzonder Laren nodig. En er is hier ook al gesignaleerd dat Bijzonder Laren eigenlijk al hard aan bezig is om de basis op orde te krijgen. Dus ik ga hier geen grote verwachtingen scheppen die ik niet waar kan maken. En zeker niet als het gaat over hybride verdienmodellen, want die zijn het meest complex conceptueel en daar heb ik de denkkraft van Bijzonder Laren ook zelf bij nodig. Dus tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Dan sluiten we volgens mij dit agendapunt, toch? Ik heb jullie allemaal gehoord toch, aan het begin van de beantwoording van het college?

De heer Van Midden: Ja, mijnheer de voorzitter. Ja, mijn collega De Groot verwijst voor het cultuurfonds naar mij. Maar volgens mij heeft de heer Jacobse aangekondigd dat die met een initiatief tot het cultuurfonds komt. En ik wil hem van harte daarmee ontvangen, dus in die zin is dat een toezegging. Ja, heel goed. Dus dat was het, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja. Dan sluiten we dit agendapunt.

8. Rondvraag

De voorzitter: En dan komen we bij het laatste agendapunt en dat is de rondvraag. En dan kijk ik naar de heer Wichers-Schreur. Nee. De heer Grunwald. De heer Loeff. De heer Jacobse. Mevrouw Van Dorst. Ja.

Mevrouw Van Dorst-Brakel: Dank u wel, voorzitter. Een beetje heeft het te maken met het Cultuurfonds, dat vind ik wel heel leuk om te horen. Ik had de vraag, we hebben begrepen dat in het BEL-kantoor geen kunst meer wordt gepubliceerd in verband met de verbouwing van het BEL-kantoor. Toch was ik benieuwd hoe dat dan toch in een toekomst opgelost kan worden? Want het is toch wel zonde dat dat helemaal niet plaatsvindt. Daarnaast had ik vernomen, en dat is een beetje een vaag verhaal, dat in het begin van de BEL alle gemeentes

een bepaald beeld hadden gekregen. Bijvoorbeeld Eemnes heeft een paard gekregen en Blaricum en Laren zouden ook iets hebben gekregen in de vorm van een koe of een konijn. Is u dat bekend?

De voorzitter: Nou, nu komt het uit de hoge goed. Wie kan daarop antwoorden?

De heer De Groot: Voorzitter, dat is wel de portefeuille denk ik niet van ons, dus van de burgemeester. Dus ik zou daar niet op durven beantwoorden. Maar misschien weet mijnheer Van Midden meer daarover dan ik dus.

De voorzitter: Mijnheer Van Midden kijkt heel vragend.

De heer Van Midden: Ja, dank u, voorzitter. Nou ja, nee, in ieder geval als het gaat om de vraag over kunst op het BEL-kantoor. Het is inderdaad zo, voor voorkort hadden we BEL Art hier in het BEL-kantoor. Uiteindelijk is BEL Art opgeheven, om het zo te zeggen, om uiteindelijk meer ruimte te maken voor de medewerkers en ook om de hal uiteindelijk zeg maar anders in te gaan richten. Dat zijn plannen die er nog steeds liggen waarmee we aan de slag willen gaan. Ik ben zelf bij de laatste bijeenkomst geweest ook van BEL Art waar BEL Art ten grave werd gedragen heel symbolisch. Maar ik heb ook begrepen dat, maar daar moet de burgemeester maar wat meer over zeggen, dat er ook gekeken wordt van, joh, hoe kunnen we nou in de toekomst daar ook toch op een andere manier invulling aan geven? En wat het paard of konijnen of wat ... Ik heb ook zoiets gehoord, maar ik ga daar wel eens even achteraan. Kijk, wij zijn natuurlijk als Laren van de schapen en niet zozeer van de koeien en paarden. Maar ik hoorde ook zo'n gerucht, maar ik moet maar eens even kijken waar dat vandaan komt en wat dat nou precies is. Ja.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Kijk ik verder. De heer Merckx. Nee. De heer Koldenhof. Nee. De heer De Jong. Mevrouw Graafsma.

Mevrouw Graafsma: Ja, ik wilde iedereen even attenderen op de uitzending van EenVandaag van vandaag over burgerreservisten opleidingen waarmee ze in België al heel erg ver zijn blijkbaar. De directeur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten was ook aan het woord, zei dat al heel veel gemeentes in Nederland daar ook al mee bezig waren. En dat riep bij mij wel wat vragen op over de status hier in de BEL, Laren, de regio. Dus ik zou het fijn vinden als daar misschien in het najaar een keer op teruggekomen kan worden wat in de veiligheidsopzichten, in het trainen van burgers, oefenen met de BPV 's dat soort zaken, wat de status op dat moment is? Ik ben ook blij met dat de wethouder wil uitzoeken waarom daar vorig jaar helemaal geen geld aan uitgegeven is. Ben ik wel heel benieuwd naar, want ik neem toch aan dat in ieder geval de plannen gemaakt zouden kunnen zijn. Dus dat was mijn vraag voor de rondvraag. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wie wil er antwoorden over de BBB, de burger bewaking en beveiliging?

De heer Van Midden: Ja, mijnheer de voorzitter. Ja, eigenlijk is het ook portefeuille van de burgemeester, veiligheid. Maar ik wil er wat over zeggen. We zijn op dit moment bezig met het thema weerbaarheid van, hoe kunnen we uiteindelijk onze bevolking weerbaar maken tegen allerhande onheil die met name vanuit het Oosten op ons af gaat komen. Als het gaat om, nou ja, gewoon de oorlog, maar ook onderbreking van de stroom en dat soort zaken. Daar is al wat communicatie over geweest vanuit de gemeente in het Larens Journaal. We zijn ook met de buurtpreventieverenigingen in gesprek om te kijken van, joh, hoe kunnen we uiteindelijk de buurtpreventieverenigingen daar een rol in spelen? Dus ik denk dat het goed is om dit ook in het thema van de weerbaarheid mee te nemen. Ik denk niet meteen aan reservisten, maar uiteindelijk zullen

we wel een beroep op onze eigen bevolking moeten gaan doen in geval van nood en zeker als het gaat om elkaar te helpen. Dus in die zin is mijn advies om het even te parkeren en mee te nemen in de verdere discussie met weerbaarheid, of we daar iets mee kunnen uiteindelijk. Maar dank voor de suggestie.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. En dan tot slot de heer Lobregt. Nee.

9. Sluiting

De voorzitter: Dan is het half elf en dan sluit ik deze vergadering. Ik wens u allen een goede reis naar huis, voorzichtig op het viaduct en tot de volgende keer.